

Товариство
“Зелений хрест”

Посольство
Канади в Україні

UMBRELLA

ЯВОРІВ

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА

Яворів - 2004

Розробка стратегічного плану сталого розвитку міста Яворова розроблена за сприяння:

- Товариства „Зелений Хрест”;
- Посольства Канади в Україні;
- Проекту Umbrella в рамках програми ООН “Розвиток і оцінка локальних стратегій сталого розвитку в Польщі, Литві, Україні”;
- Яворівської міської ради;
- Мешканців міста Яворова.

Авторський колектив:

Олександр Волошинський – консультант проекту Umbrella – програми розвитку ООН з розробки і оцінки локальних стратегій сталого розвитку самоврядних територій, Голова Товариства „Зелений Хрест”

Ярослав Генік – консультант проекту Umbrella – програми розвитку ООН з розробки і оцінки локальних стратегій сталого розвитку самоврядних територій, доцент кафедри екології та ландшафтної архітектури Українського державного лісотехнічного університету

Володимир Поставитюк – міський голова Яворова

Стратегія сталого розвитку міста Яворова видана за сприяння Посольства Канади в Україні

У книзі подається загальна характеристика міста Яворова його основні проблеми та можливі шляхи їх вирішення. Проаналізовані сильні та слабкі сторони, загрози та можливості розвитку громади Яворова, сформульоване бачення майбутнього міста та намічені шляхи і завдання розвитку пріоритетних стратегічних напрямків сталого розвитку міста. Розроблені операційний план реалізації Стратегії сталого розвитку Городка та управління реалізацією Стратегії.

ЯВОРІВ, 2004.

Шановні співгромадяни

Пропонуємо до Вашої уваги Стратегію сталого розвитку міста Яворова, котра є першим етапом створення в нашому місті програми сталого розвитку на найближчі кільканадцять років.

Представлений документ окреслює найважливіші цілі та завдання, які потрібно виконати для покращення умов проживання мешканців Яворова. Його реалізація сприятиме перетворенню нашого міста в прикордонний промислово-туристичний центр, приязний для мешканців та середовища, безпечний та гостинний. Забезпечення високого рівня життя локальної громади є основним завданням даної Стратегії.

Стратегія сталого розвитку міста Яворова повстала в результаті багатомісячної праці колективу авторів, що опрацьовували цей документ. До складу робочих груп входили представники місцевого самоврядування, громадських організацій, бізнесу та локальні лідери. Допомогали в опрацюванні Стратегії консультанти проекту Umbrella та мешканці міста.

Ми переконані, що перші ефекти від впровадження Стратегії можна буде побачити вже за кілька років. Однак реалізація пропонованого бачення розвитку нашого міста вимагає залучення не тільки міської влади, але й всієї громади нашого рідного Яворова.

З повагою

Міський голова Володимир Поставитюк.

У розробці стратегічного плану міста Яворова приймали участь:

Шумилович М.Й., Коструба Ю.Р.,
Пташкін Л.І., Вербенець Ю.Р., Луньо Є.А., Лелик Л.А.,
Пташкін Б.Л., Черник В.М., Телегей З.І., Яцура Я.Д.,
Грицан М.М., Федорець М.І., Мацелюх В.П., Нагайчук О.О.,
Духнич Я.Р., Щирба М.І., Полусин А.Г., Коструба Т.М.,
Ситків Я.М., Щудлюк О.М., Гевко І.Є., Вербенець І.П.,
Андрусечко Б.С., Бик Д.С., Білобран С.В., Букаріна Є. І.,
Вушко П.І., Жовтий І.В., Іваницький М. В., Квас Г. А.,
Кондришин Б.Є., Коструба В.І., Масюк Є.Я., Чопик Є.І.,
Худоба Р.С., Шаповал В.В., Верхоляк Я.В., Букарін В.Н.,
Фульмес В.О., Лисенко І.В., Кархуш І. Р., Перов І.І.,
Прудивус І.О., Романець О.В., Ференц З.І., Хархаліс Р.І.

ВСТУП

Стратегія сталого розвитку – сценарій цілей майбутнього, до якого прямує громада та завдяки якому завершиться трансформація сьогоднішньої ситуації на заплановану.

Стратегічне планування розвитку узгоджує співпрацю трьох секторів самоврядної громади – влади, підприємницьких структур та громадських організацій, дозволяє оптимально використати наявні територіальні ресурси, та спланувати підготовку не обхідних кадрів.

Стратегічне планування розвитку як на територіальному, так і на муніципальному рівнях є важливим і невід’ємним елементом стратегічного управління, яке поєднує науково-методичне за безпечення муніципального менеджменту та розвиненість форм участі громади в управлінських процесах.

Стратегічне планування розвитку громади – це робота групи, складеної із представників всіх верст громади над визначенням:

- майбутнього образу міста, яким його хоче бачити сама громада;
- стратегічних цілей, досягнення яких забезпечить майбутній образ міста;
- необхідних засобів та логічних заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей.

Стратегічне планування – це алгоритм системного управління реалізації стратегічного плану для створення якомога кращого майбутнього територіальної громади.

Стратегічне планування, як процес досягнення прийнятої місії, необхідний для:

- визначення основних стратегічних цілей, на які орієнтується громада;
- концентрації ресурсів на виконання поставлених завдань;
- ширшого залучення зовнішніх інвестиційних коштів;
- консолідації внутрішніх сил громади;
- забезпечення стійкого еколого-соціально-економічного розвитку громади;

- планомірної реалізації інноваційної та інвестиційної політики;
- ціле направленої підготовки кадрів для вирішення конкретних завдань.

Стратегія впорядковує оперативну й тактичну діяльність громади, а в подальшому служить основою для розробки бізнес планів, заявок на позики та гранти, спонсорську допомогу.

Головними перевагами стратегічного планування для громади є:

- зменшення невизначеностей у функціонуванні та розвитку;
- оцінка результативності дій з точки зору довготривалих цілей;
- доступ до дотаційних програм;
- згуртування мешканців міста.

Стратегічне планування надає громаді можливість реалістичніше передбачити майбутнє і планомірніше розподіляти в часі та в цільовому використанні ресурсний потенціал.

Основними принципами творення стратегії є:

- демократія й консенсус при прийнятті рішень;
- зацікавлення реальним перебігом процесу;
- творення робочих груп із представників різних верст громади;
- відкритий характер засідань та висвітлення роботи.

Створення Стратегічного плану розвитку допоможе громаді самостійно визначити бачення майбутнього свого міста, планомірно вирішувати важливі екологічні, соціальні та економічні питання розвитку, визначити необхідні засоби та провести логічні заходи, спрямовані на реалізацію поставлених завдань.

ЧАСТИНА 1

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА ЯВОРІВ

1. ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТА

Місто Яворів – районний центр однойменного адміністративного району, розташований в 50 км на захід від обласного центру м. Львова. Населення – близько 14,2 тис. чоловік. Через Яворів проходять: міжнародний автомобільний шлях Берлін – Краковець – Київ, що перетинає через третій Квідський перехід в Квідці, автомобільний шлях республіканського значення Вінниця – Львів – Квідець, обласного значення Городок – Яворів – Грушів, дорога республіканського значення Судова Вишня – Рава-Руська.

Перша згадка про місто Яворів відноситься до 1376 року, коли князь Володислав Опольський подарував своїм вірним дружинникам, братам Рейнолдові і Ниткові села Яворівщини – Новий Сілець і Порудно. Виник Яворів, як землеробське, торгове, ремісниче поселення на шляху Львів-Ярослав.

У кінці XV ст. Яворів отримав Магдебурзьке право, яке підтверджувалось грамотами 1569 і 1682 років – свідчення того, що тут активно розвивалися торгівля і ремісництво, влашто-увалися великі ярмарки із залученням іноземних купців.

У 1621 р. був заснований монастир Василіанок, котрий згорів у 1631 році. Нинішній вигляд монастир отримав у 1636 році. У 1619 році був закладений дерев'яний, а в 1639 році побудований кам'яний домініканський костел.

Перша згадка про Яворівський замок відноситься до опису збитків, вчинених пожежею в 1636 році. Під час правління польського короля Яна III Собеського Яворівський замок став місцем його частого перебування. В Яворівському замку в 1711 році побував Петро I, де на протязі двох тижнів вів переговори з князем Брауншвейна Вольфенбойтелем про шлюб княжни Водьфенбойтель з царевичем Олексієм.

Протягом століть Яворів неодноразово переносив спустошливі пожежі, а його населення – смертоносні епідемії.

Проте і в таких умовах Яворів розвивав свою господарську діяльність, народні промисли, освіту, вів будівництво церков, тут

панував національний патріотизм, самобутнє і неповторне мистецтво – різьба по дереву, вишивка, ткацтво, писанкарство, хорове мистецтво.

Саме знаходження Яворова на роздоріжжі важливих шляхів сприяло розвитку в ньому торгівлі і ремесла. Тут були добре розвинуті шевство, столярство, ткацтво, гарбарська і гончарна справа. Яворів, маючи численні ставки, був постачальником свіжої риби у Львів та інші великі міста.

Середньовічне місто мало характерне для міст Західної України цього періоду планування. В центрі – ринкова площа, на котрій стояла дерев'яна ратуша. Від головної площі кварталом забудови відділялись дві площі в південно-західній частині міста. На одній з них була церква св. Юрія з 1402 р. кам'яна, на іншій – 2 синагоги. Вулиці в середмісті називалися або по національності мешканців, або по направленості вулиць.

На схід від міста розташовувалося штучне озеро. За греблею, яка затримувала воду р. Шкло, розташовувались млини. На озері знаходились острови, які були порослі деревами. Ці острови служили місцем прогулянок володарів замку.

На початку XIX ст. Яворів був повітовим містом II категорії в складі Перемишльського округу. Тут нараховувалося 243 кам'яних і 1460 дерев'яних будинків, в яких проживало 10046 мешканців.

У кінці XIX ст. в Яворові працювали дві початкові, дві шестикласні і одна восьмикласна школи.

В 1906 році була заснована учительська жіноча семінарія з польською і українською мовами навчання. В 1906 р відкрилась українська гімназія "Рідної школи". У тому ж році на центральній площі був побудований Народний дім з театральним залом. В сім'ї Яворівського ремісника народився О.С.Маковей (1867-1925) – український письменник, критик, публіцист, громадський і політичний діяч. Його іменем названа одна з 9 центральних вулиць міста, Яворівська гімназія.

Яворів з його околицями, як і інші регіони України, пережив важкі часи феодального, соціального і національного поневолення та руйнівних набігів монголо-татарських і турецьких орд. Найтривалішими поневолення були з боку Польщі та Угорщини (XIV-

XVI століття), Великого Польсько-Литовського князівства (XVI століття), знову Польщі (XVI-XVIII століття), Австрії і Австро-Угорщини (XVIII – початок XX століття), Російсько-царської імперії (1914-1915 роки), Польщі (1919-1939 роки), Російсько-більшовицької імперії (1939-1941 роки), фашистської Німеччини (1941-1944 роки), і знову Російсько-більшовицької імперії (1944-1991 роки).

У післявоєнний період було розгорнуто житлове будівництво, відновлена поліклініка, лікарня, клуби тощо. Створено об'єднання "Сільгосптехніка", завод "Металопластмас".

Коли на початку 60-х років знайшли величезні поклади самородної сірки, надія на краще життя, на добрі заробітки покликкала на Яворівщину багатьох спеціалістів з різних кінців України і колишнього СРСР. Основні фонди регіону були зосереджені на будівництві м. Новояворівська, розвитку його інфраструктури, що призвело до занепаду міської інфраструктури Яворова. Почалось будівництво кар'єру, збагачувальної фабрики, а головне – міста Новояворівська, з усіма сучасними вигодами міського життя. Ніхто не звертав уваги на те, що нищилась прекрасна природа Яворівщини. Все це було оправданим до тих пір, поки сірка коштувала на світовому ринку близько 100 доларів за тону. З прибутків держава будувала нове місто, прокладались дороги, водопроводи, і переваги цивілізації, в якійсь мірі, компенсували екологічні збитки. На сьогодні сірчаний кар'єр, який розміщений за кілька кілометрів на схід від міста, це величезна яма, глибиною близько 100 м і площею 1080 га. Три штучних гори – відвали розкривних порід – височать навколо кар'єру. Трохи далі на захід – безкінечна рівнина гідро відвалу, який разом з тимчасовим водосховищем займає площу майже 800 га. Всього порушено гірничими роботами біля 7 тис. га земель.

Головні напрямки рекультивації земель: створення зони відпочинку обласного значення на базі озера, яке утвориться в 2006 році з затопленого кар'єру, підготовка інших площ під житлові зони, садово-дачні ділянки, пасовища, лісові масиви, кутки дикої природи.

Щораз більший вплив на розвиток міста має Яворівська СЕЗ, яка прискорює економічний розвиток не тільки всього району, але й Яворова зокрема.

2. ПРИРОДНО-ІСТОРИЧНІ УМОВИ РАЙОНУ

2.1. Рельєф, геоморфологія та гідрографія району

До часів дніпровського зледеніння район розташування Яворова являв собою складчасто-підвищену систему у вигляді низькогірних хребтів, складених третинними відкладами. В час дніпровського зледеніння цей район був підданий інтенсивним процесам водно-льодовикової ерозії, що призвело до вирівнювання рельєфу. Відступ льодовика супроводжувався посиленою водною і вітровою ерозією, акумулятивною діяльністю рік, перерозподілом пухкого матеріалу, що в результаті відбилось на геологічній будові і рельєфі.

На даний час рельєф району можна охарактеризувати як плоскохвилястий та крупногорбистий. У південно-західній частині району найбільш сильно виражається порізаність балками та ярами.

У геоморфологічному відношенні територія Яворіва знаходиться в межах Надсанської моренно-зандрово-алювіальної рівнини, в межах долини річки Шкло і її схилу. За характером четвертинних відкладів, рельєфом, сучасними процесами, ґрунтами, структурою угідь Яворівський ландшафт може бути віднесений до поліської групи ландшафтів.

У гідрографічній будові району приймає участь річка Шкло, права притока ріки Сан. Довжина ріки 76 км., площа басейну 863 км. Річка Шкло протікає в місті з північного сходу на південний захід. У будові першої і другої терас річки Шкло беруть участь алювіальні та флювіогляціальні глинисто-піщані і піщані відклади, перекриті елювіально-делювіальними і еоловими глинисто-піщаними відкладами післяльодовикового часу. При цьому внаслідок еолової обробки водно-льодовикових відкладів місцями виникли горбисті піщані утворення.

Географічне положення Яворівського району має ще й ту особливість, що через його територію простягається незначна частина Головного Європейського вододілу, тому район не має і не може мати великих річок, оскільки на Головному вододілі лежать лише витoki річкових систем.

Абсолютні відмітки поверхні землі коливаються від 220,0 м над рівнем моря (долина р. Шкло) до 260,0 м (горби на північній

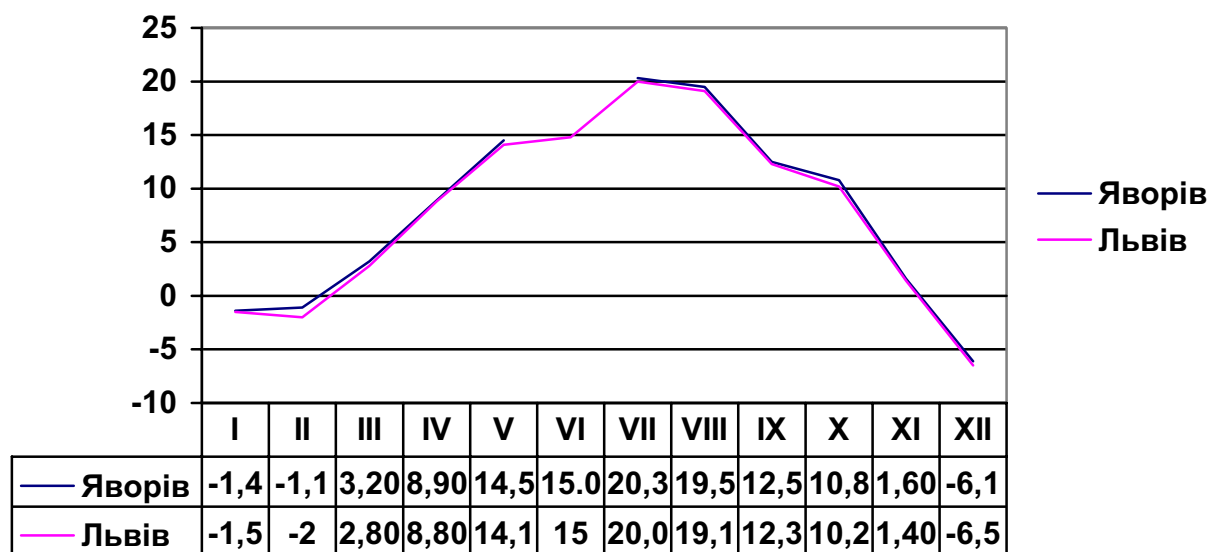
окраїні міста). Рельєф землі має загальний ухил з північного сходу на південний захід.

2.2. Клімат

Клімат району помірно-континентальний. Середньорічна температура повітря $+7,5$ градусів. Абсолютна максимальна температура повітря 36°C , абсолютна мінімальна – -34°C . Середня максимальна температура найбільш теплого місяця 23°C , середня температура опалювального сезону – $-0,2^{\circ}\text{C}$, а його тривалість – 191 доба.

Вже в квітні проходить інтенсивне зростання тепла, але в цей час часто повторюються заморозки, які звичайно тривають до перших днів травня, а в окремі роки спостерігаються значно пізніше.

Середньомісячні температури повітря Яворова за 2001 рік

У квітні-травні значно збільшується і кількість опадів, але одночасно з ними зростає і випаровування, яке деколи перевищує опади.

У літні місяці прихід і розхід вологи майже компенсується, що зумовлюється перевагою вітрів південно-західного напрямку, які приносять маси вологого атлантичного повітря. Восени тепла погода продовжується до жовтня, бо в цей час переважають вітри південно-східного і південного напрямку, хоча вже в другій половині вересня

можуть бути заморозки. У зв'язку з цим зменшується кількість опадів порівняно з літніми місяцями і перша половина осені здебільшого буває сухою. В другій половині значне зниження температури і випаровування, що зумовлює прогресивне зволоження ґрунту.

Місячна кількість опадів Яворова за 2001 рік

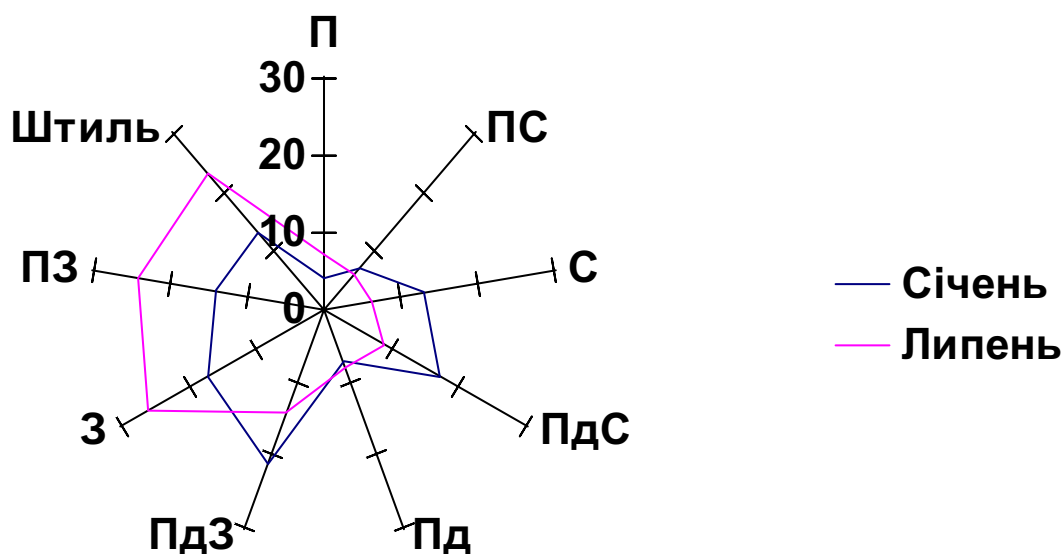
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Львів	36	51	108	73	55	157	137	79	111	26	70	42
Яворів	57	35	119	68	55	166	127	84	148	17	62	38

Промерзання ґрунту залежить від товщини снігового покриву. На вкритих снігом місцях воно досягає 25-30 см. Сніговий покрив переважно невеликий і нестійкий. Число днів з сніжним покривом становить 67-70 днів.

У районі переважають вітри південно-західного та західного напрямку, взимку – південно-західний, влітку – західний і північно-західний. Середня швидкість вітру коливається від 3 до 4 м/с. Але в році спостерігається біля 20 днів із швидкістю вітру, що перевищує 15 м/с. Сильні вітри часто бувають в осінньо-зимовий період і супроводжуються сильними опадами у вигляді дощу і снігу. Вітровальні явища не наносять відчутної шкоди лісонасадженням і не мають масового характеру.

Даному району зовсім не властиві сильні морози, посухи, суховії та пилові бурі. Навпаки, для нього характерні часті відлиги взимку, значна хмарність, обложні дощі та викликані ними літньо-осінні паводки.

Роза вітрів Яворівщини

2.3. Геологічна будова

У геоструктурному відношенні район Яворова відноситься до зовнішньої зони передкарпатського прогину, в межах осьової зони Галицько-Волинської западини. В геологічній будові району приймають участь відклади верхньокрейдяного, третинного та четвертинного віку. Відклади верхньокрейдяного віку представлені пісковиками і мергелями потужністю більше 100 м. Залягають вони на глибині 54-106 м. Вище залягають відклади неогенового віку, які представлені пісковиками, глинами, пісками і вапняками літо-тамнієвими. Потужність відкладів коливається від 15 до 100 м.

Відклади четвертинного віку в основному представлені: на схилах - пісками, місцями супісками, водонасиченими, флювіогляціальними; в долинах річок – пісками, супісками, заторфованими, торфами. Потужність відкладів коливається від 3-10 м в долинах річок до 11-22 м, місцями до 30 м – на терасах.

Яворівщина характеризується наявністю водоносних горизонтів в третинних та четвертинних відкладах. Підземні води четвертинного водоносного горизонту пристосовані до флювіогляціально-алювіальних піщаних відкладів і залягають на глибині від 2,0 до 6,0 м.

Живлення відбувається в основному за рахунок атмосферних опадів. У зв'язку з відсутністю верхнього водоупора і близького залягання дзеркала підземних вод до денної поверхні, підземні води схильні до забруднення і для централізованого водопостачання міста не рекомендуються.

2.4. Грунтовий покрив

Грунтовий покрив району представлений дерново-підзолистими, лучно-болотними, сірими лісовими опідзоленими ґрунтами. У результаті польового і лабораторного вивчення ґрунтів на території району виділені такі ґрунтоутворюючі породи: продукти вивітрювання крейдових відкладів; флювіогляціальні відклади; лесси і лессовидні суглинки; алювіально-делювіальні відклади; алювіальні відклади.

Різноманітність в ґрунтоутворюючих породах в співвідношенні з різною рослинністю зумовлює і формування різних типів ґрунтів на території Яворівського району. Таким чином, при ґрунтово-лісотипологічному дослідженні в межах району виділено чотири основних типи ґрунтів: дерново-слабопідзолисті, сірі лісові, дерново-карбонатні та болотні.

Для Яворівського району, як і для інших природних районів поліського типу, основними питаннями господарського управління ландшафтом є заходи щодо меліорації перезволожених та заболочених земель та правильне ведення сільського та лісового господарства на них.

2.5. Рослинність

Формування флори і рослинного покриву Яворівщини пов'язане з льодовиковим і післяльодовиковим часом. У формуванні флори брали участь північні та північно-східні види, які прийшли з далекої півночі та північного сходу, гірські види, що перемістилися на схід з Середньої Європи, а також рівнинні атлантичні види. З південного сходу занесені степові види. У зв'язку з цим флора району неоднорідна за своїм складом. Для неї є характерними передусім такі основні флористичні елементи: бореальні або тайгові (ялина, сосна і т.д.), середньоевропейські або зони широколистяних лісів (бук, дуб,

граб, явір тощо), монтанні, або гірські, до яких належать європейські гірські, а серед них і карпатські види.

У доагрокультурний час більша частина території Яворівщини була вкрита лісами. Тепер природна рослинність збереглась лише на одній третині площі і характеризується передусім лісовими, лучними та болотними угрупованнями. Проте ліси й тепер є пануючим типом рослинності на Яворівщині. Лісова рослинність має всі основні типи: ліси широколистяні, мішані та хвойні.

2.6. Ландшафтна структура території

Надсанський (Яворівський) район відноситься до поліської групи районів. Поліські ландшафти характеризуються поширенням пісків флювіогляціального походження, що зумовило появу тут сосново-дубових лісів і дерново-підзолистих супіщаних ґрунтів, малорозчленованим рельєфом з неглибокими, але широкими заболоченими долинами, які з'явилися в результаті недостатнього природного дренажу та поширення заболочених земель.

Для Яворівського району, як і для інших природних районів поліського типу, основними питаннями господарського управління ландшафтом є заходи щодо меліорації перезволожених і заболочених земель та правильне ведення господарства. Гострота проблеми правильного використання природних ресурсів Яворівського району посилюється ще й тим, що в районі знаходиться Яворівське ДГХП "Сірка", яке внесло серйозні зміни в структуру природного ландшафту.

Яворівський ландшафт розташований в межах фізико-географічної області Передкарпаття, у центральній смузі Малого Полісся. Суттєвим для цього ландшафту є формування замкнутих обширних знижень, а також широких, без виразного падіння днищ річкових долин, в яких розвинулися мінеральні відклади озерного типу та торфовища.

2.7. Корисні копалини

Район розташування Яворова характеризується різноманітними корисними копалинами. В районі сіл Свидниця, Коханівка, Наконечне, Порудне розвідані запаси газу. Також в районі експлуатуються поклади будівельних матеріалів.

Значні поклади сірки залягають в районі сіл Новий Яр, Шкло, Вільшаниця в відкладах вапнякового горизонту. Пласт сірки простежується з південного сходу на північний захід довжиною 16-17 км. Глибина залягання пласта змінюється від 39 до 315 м.

Мінеральні води типу „Нафтуса” розвинені в районі селища Шкло, де вони багато років використовуються санаторієм ПрикВО. Генетично ці води пристосовані до виходів гіпсів з під вапняків. У районі села Шкло на денну поверхню виходять 6 мінеральних джерел з дебітом 30-45 л/сек.

3. ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН МІСТА

3.1. Екологічний стан повітряного басейну

Згідно з санітарною характеристикою виданою Яворівською райСЕС постійний контроль за забрудненням повітряного басейну міста не ведеться. Стаціонарних пунктів контролю немає.

В межах міської забудови розміщені наступні промислові підприємства: завод „Явір”, завод „Металопластмас”, меблевий цех, хлібозавод, молокозавод, АТП Рава-Руської автоколони, ТзОВ “Сніжка України”.

Заміри забруднення атмосферного повітря вихлопними газами проводилися на вул. Львівській і складали по двоокису азоту - 0,12 мг/куб.дм та по пилу 2,5 мг/куб.дм.

У зв'язку з спадом виробництва, повної або часткової зупинки ряду підприємств в останні роки має місце значне зменшення викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря міста.

Санітарна охорона і оздоровлення повітряного басейну міста забезпечується комплексом захисних заходів технологічного, санітарно-технічного і планувального характеру.

Зменшення викидів можливе при:

- введенні на підприємствах нормативів гранично-доступних викидів;
- створенні санітарно-захисних зон довкола промислових підприємств;
- проведенні впорядкування промислово-складських територій.

З метою захисту повітряного басейну від викидів авто-транспортного транспорту пропонується:

- контроль за технічним станом транспортних засобів і нагляд за станом
- дорожнього покриття;
- озеленення придорожніх територій.

При виконанні перерахованих заходів можна добитись значного ефекту в зменшенні забруднення повітряного басейну Яворова.

3.2. Екологічна характеристика водного басейну

Через Яворів протікає річка Шкло водами якої, в південно-східній частині міста створені стави.

За даними спостережень водопосту міста – рівень підйому ріки в середньому за рік складає 150-200 см. Найвищий рівень підйому, що постерігався складав 387 см.

Основним джерелом забруднення водного басейну є не каналізована житлова забудова та окремі об'єкти промисловості міста.

Згідно з гігієнічною класифікацією водних об'єктів по степені забрудненості, вода ріки Шкло вище міста допустимо забруднена, а по показники забрудненості нижче гранично допустимих концентрацій.

Характеристика водного басейну річки Шкло

Показники	ГДК	Вище міста, мг/дм ³	Нижче міста, мг/дм ³
РН	6,5-8,5	7,0	7,0
Розчинний кисень	4,0	11,3	0,3
Хлориди	350	122,4	172,0
Сульфати	500	497	160
Аміак	2,0	0,19	1,0
Нітрати	45	21,6	26,6
Нітрити	3,0	0,03	0,04

У Яворові комунальні очисні споруди відсутні. Підприємства та організації міста підключені до очисних споруд Яворівської КЕЧ. Очисні споруди працюють з подвійним навантаженням та потребують реконструкції. Від торгового комплексу „Явір”, двох шкіл міста, рай адміністрації, житлового сектору площі Ринок, перукарні стоки без очистки і знезараження поступають у ріку Шкло.

Локальні очисні споруди торгового комплексу зруйновані. Не забезпечують ефективної очистки господарсько-побутових стоків очисні споруди ВАТ „Яворівбуд”, на які підключені гуртожитки, санепідемстанція, частина житлового сектору. Стоки очисних споруд

Яворівської КЕЧ, ВАТ „Яворівбуд” також практично без очистки і знезараження поступають в ріку Шкло.

Стічні води від каналізованих об’єктів по мережі побутової каналізації відводяться в дві каналізаційні насосні станції, насоси яких перекачують стоки в ГКНС, а з неї стоки передаються на очисні споруди ГХК.

Крім цього, в місті існують локальні системи каналізації по вул. Залізничній, в районі меблевого цеху і система каналізації ресторану, з недіючими очисними спорудами, до якої підключені об’єкти центру міста. У районі по вул. Івана Хрестителя збудовані очисні споруди каналізації типу ЦОК потужністю 1000 куб. м на добу, які також не працюють і підлягають демонтажу.

У даний час, дощова каналізація існує тільки на території житлового кварталу по вул. Івана Хрестителя. Дощові води відводяться по мережі закритої дощової каналізації і випускаються в понижені заболочені місця та річку Шкло.

3.3. Екологічний стан ґрунтового покриву

Основними забруднювачами ґрунтового покриву міста є промислові відходи, господарсько-побутові відходи, викиди промисловості і автотранспорту. Вздовж автомагістралей ґрунти забруднюються вуглеводнями, а в межах СЗЗ викидами промислових підприємств.

Побутове сміття вивозиться на звалище твердих побутових відходів, яке розміщене в південній частині міста з витриманою санітарною захисною зоною. Однак, сміттєзвалище не експлуатується згідно санітарних вимог.

В Яворові не виділено місця для зливу рідких нечистот. Полігон для утилізації і захоронення токсичних промислових відходів відсутній.

3.4. Рекультивация кар’єру ДГХП “Сірка”

Розробка сірки на Яворівщині призвела до утворення кар’єру глибиною близько 100 м і площею 1080 га. Керівництво району і підприємства добилися виділення мінімальних коштів на розробку

проекту поступової ліквідації кар'єру, відновлення порушеного ландшафту, рекультивації земель.

Відновлений ландшафт повинен відновити природну рівновагу та забезпечити:

- інженерно-геологічну безпеку - відсутність процесів, які могли б негативно впливати на існуючі, або майбутні об'єкти господарської діяльності;
- екологічну сприятливість - відсутність виділення токсичних сполук в родючі ґрунти, атмосферу і гідросферу;
- створення сприятливих умов для міграції і відродження природної фауни і флори;
- споживацьку цінність - можливість використання відродженого ландшафту для задоволення місцевих і регіональних потреб;
- естетичну привабливість - різноманітність, мозаїчність елементів пейзажу, його гармонійне поєднання з природним фоном.
- Естетична цінність ландшафту досягається створенням на місці кар'єру озера, що відповідає наступним вимогам:
 - стабільність берегової лінії, безпека щодо негативних інженерно геологічних процесів;
 - висока якість води, відсутність забруднення;
 - висока продуктивність, що досягається оптимальною глибиною озера, його проточністю та довжиною берегової лінії;
 - сприятливий мікроклімат;
 - естетична привабливість, мозаїчність, різноманітність форм рельєфу та рослинності.

Сприятливий мікроклімат досягатиметься наливом півостровів та насадженням дерев, які створюють затишок; формуванням заглибин у високому березі озера.

Естетична привабливість досягатиметься шляхом ускладнення будови берегів, наливом островів або півостровів, посадкою дерев і чагарників спеціально підібраних порід.

Головні напрямки рекультивації земель порушених видобуванням сірки: створення зони відпочинку обласного значення на базі озера, підготовка інших площ під житлові зони, садово-дачні ділянки, пасовища, лісові масиви, кутки дикої природи.

4. СОЦІАЛЬНА СФЕРА МІСТА

4.1. Населення міста

Населення міста Яворова складає 14,2 тисяч чоловік. Основною причиною зменшення чисельності населення міста залишається міграційний вплив жителів за межі району.

У Яворові рівень зайнятості працездатного населення складає 34 %. Спад чисельності зайнятих у галузях економіки припинений. У 2004 році рівень зайнятості у галузях економіки міста прогнозується збільшити на 4 % за рахунок новостворених підприємств - суб'єктів спеціальної економічної зони "Яворів".

Рівень офіційно зареєстрованого безробіття в місті складає 5 % .

У центр зайнятості протягом року звертається понад 150 осіб з питань працевлаштування. Але забезпечити роботою вдалося не всіх. Зменшення ринку праці відбувається за рахунок зменшення вивільнення працівників з підприємств, установ та організацій та зменшення звільнення осіб за власним бажанням. Залишається гострою проблема зайнятості молоді.

Щляхами збільшення кількості мешканців міста є розвиток промислового виробництва та будівництва, розвиток середнього та малого бізнесу, збільшення кількості народжень та зменшення виїзду мешканців Яворована роботу за кордон.

4.2. Освіта

Заклади освіти міста представлені:

- загальноосвітні заклади - 5 (4 середніх, 1 початкова школа у яких навчається 2405 учнів);
- дошкільні заклади – 4;
- будинок школяра;
- навчально-виховний заклад.

У навчальних закладах міста навчають і виховують дітей 285 педагогічних працівники і 8 вчителів-методистів.

Наповнюваність класів в середньому становить 22 учня.

З 1 вересня 2000 року в Яворові на базі середньої школи № 1 функціонує гімназія з 7 гімназійними класами та 15 загальноосвітніми класами.

Надалі залишаються проблемні питання освіти. У складних умовах продовжують залишатися Яворівська середня школа № 2 і Яворівська початкова школа.

Через відсутність коштів не вистачає твердого і м'якого інвентаря, навчального обладнання, хімічних реактивів, приладів для виконання практичної частини програм з основ наук. Вимагає значного покращення матеріальна база.

Продовжує залишатися гострою проблема щодо працевлаштування педагогічних працівників, як у школах, так і в дитячих садках.

Вимагає значного поліпшення профілактична робота щодо попередження поглиблених медичних оглядів учнів.

4.3. Культура

На сьогоднішній день в Яворові функціонують Народний дім „Сокіл” на 350 місць, який обслуговується 6-ма культосвітніми працівниками; Міський Народний Дім на 200 місць і 2 філії на 50 місць, які обслуговуються 4-ма культосвітніми працівниками; дві бібліотеки; Народний колектив „Яворівщина”; школа мистецтв.

Незважаючи на нестачу коштів культурне життя в місті активне і багатогранне.

Для активізації роботи та навчання працівників закладів культури і бібліотек проводяться семінари, наради, семінари-практикуми.

Увійшло в систему проведення щорічних державних і національних свят, відзначення історичних дат, вшанування визначних політичних і культурних діячів.

Традиційними стали різноманітні вечори, огляди колективів художньої самодіяльності, виставки творчих робіт народних умільців. Кращі колективи міста приймають участь в різноманітних обласних, Всеукраїнських конкурсах та фестивалях. Серед них - конкурси молодих колективів під назвою: “Співайте Богові нашому, співайте”, Шевченківські дні та інші. Спільно з Народними домами міста проводяться літературно-мистецькі свята, вечори-портрети, вечори-поезії, години народознавства.

Бібліотечно-бібліографічне обслуговування району здійснює Центральна районна бібліотека і районна дитяча бібліотека. Робота бібліотек міста спрямована на популяризацію літератури, книг про народний побут, звичаї, обряди, рідну мову. Із скороченням бюджетних асигнувань зменшились надходження нової літератури у бібліотечні фонди міста, що не дає в повній мірі задовільнити читацькі запити.

У тісній взаємодії працюють заклади культури району з громадськими організаціями - Всеукраїнським товариством "Просвіта" ім. Т. Шевченка, Союзом Українок, ветеранськими та іншими товариствами.

4.4. Охорона здоров'я

Мережу лікувальних закладів міста складають – лікарня на 280 ліжок та поліклініка.

Ліжкова мережа району становить 61 ліжко на 10 тисяч населення. В зв'язку з постійним невиконанням плану ліжко-днів 60 ліжок реабілітаційного відділення передано Яворівській центральній районній лікарні.

4.5. Архітектурно-планувальна характеристика та житловий фонд міста

Планувальну структуру і композиційну вісь міста формують вулиця Маковея, вулиця Львівська, долина річки Шкло. Громадські об'єкти розташовані, в основному, на ринковій площі, а також вздовж основних вулиць міста. У центральній частині міста розташована лікарня. Житлова забудова центральної частини Яворова - малоповерхова, є кілька 5-поверхових будинків. Решта кварталів забудована індивідуальними будинками.

Житловий фонду міста Яворова

Поверховість житлових будинків	Весь житловий фонд		
	Кількість будинків	Площа, тис.м ²	%
Одноповерхові	1830	127,3	65,1
Малоповерхові	113	45,3	23,2
Багатоповерхові	14	23,0	11,7
Всього	1957	195,6	100,0

Основними транспортними вулицями міста є вулиці Івана Хрестителя, Маковея, Львівська, Гребля, Курява, Січових стрільців, Свято горська.

Характеристика центральних вулиць міста

	Назва вулиці	Ширина в межах забудови, м	Ширина проїжджої частини, м	Ширина тротуарів, м
1	Івана Хрестителя	20,0	7,0	-
2	Маковея	14,0-26,0	7,0-9,0	1,5-2,5
3	Львівська	25,0-30,0	8,0	2,5
4	Гребля	-	6,0	-
5	Курявка	-	6,0	-
6	Січових стрільців	19,5	8,0	2,0
7	Святогорська	17,3	7,0	1,5

Промислова та комунально-складська зона міста розташована, в основному, в північній частині міста. Ряд об'єктів промисловості розташовано в житловій забудові і вздовж об'їзної дороги. В безпосередній близькості від житлової забудови, без дотримання санітарних розривів розташоване кладовище.

Виявлення планувальних обмежень на території міста базується на оцінці інженерно-геологічних і санітарно-гігієнічних умов, капітальності забудови, наявності на території пам'ятників

архітектури і природи, які створюють обмеження для дальшого розвитку забудови території міста.

Упродовж останніх років активізувалась індивідуальна забудова. Поруч з тим, повільно ведеться будівництво кооперативних житлових будинків. У 2004 році планується будівництво індивідуального та кооперативного житла загальною площею понад 3,5 тис.кв.м.

5. ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСТА

5.1. Промисловість

За обсягами промислового виробництва місто займає провідне місце не тільки в районі, але і області. Базу промисловості міста Яворова формують вісім підприємств:

- ВАТ „Яворівський завод „Металопластмас”;
- ЗАТ „УКР ПАК”;
- ВАТ „Яворівський хлібозавод”;
- ВАТ „Молокозавод”;
- Друкарня;
- ТзОВ „Контакт”;
- ТзОВ „Сніжка-Україна”
- ТзОВ „Явірпарк”.

Обсяг виробництва продукції промисловими підприємствами Яворова усіх форм власності у 2002 році складала 65 млн. грн. та становила третину загального обсягу виробництва району. Крім того, за рахунок суб'єктів спеціальної економічної зони „Яворів” досягнуто приріст виробництва продукції на 84 відсотки.

Приріст виробництва досягнуто на більшості підприємств міста. Упродовж 2003 року відбувалися стабілізаційні процеси у фінансовому стані підприємств міста. Тенденції, які спостерігаються у сфері підприємництва дають можливість стверджувати про зростання малого бізнесу у місті Яворові. Однак, результати функціонування недостатні. В малому підприємстві міста зайнято лише 9 % працездатного населення і виробляється 11 % загального обсягу виробництва продукції.

Позитивні тенденції у розвитку малого та середнього бізнесу протягом останніх років дають можливість прогнозувати збільшення кількості зазначених підприємств та зростання надходжень до бюджетів усіх рівнів.

Обсяги виробництва промислової продукції підприємств міста,
тис.грн (у порівнянних цінах)

Назва підприємства	2000	2001	2002	2003
ВАТ “Яворівський завод “Металопластмас”	4925.1	7643,1	6500,0	7000,0
ЗАТ “УКР-ПАК”	19756.5	21413,1	22010,0	23000
ВАТ “Яворівський хлібозавод”	751.9	1133,3	975,0	1000,0
ВАТ “Яворівський молокозавод”	2666.7	4213,2	765,0	4000,0
Друкарня	79.7	70,6	74,0	80,0
ТзОВ «Контакт»	187.1	425,5	480,0	500,0
ТзОВ «Сніжка-Україна»	3046.0	18593,9	33200,0	36000
ТзОВ «Явірпарк»	-	-	1000,0	2500
Всього по місту	31413	53493	65004	74080

Виробництво найважливіших видів промислової продукції
підприємствами Яворова

Показники	Од.виміру	2000	2001	2002	2003
Кроненкорки	млн.шт	997	1010	1020	1050
Корки поліетиленові	млн.шт	7	4,2	4,3	4,5
Ящики поліетиленові	тис.шт.	265	371	400	420
Плівка термостійка	тонн	414	639	650	700
Газети	тис.екз.	88	112	120	120
Фарба водоемульсійна	тонн	1223	6709	7468	7986
Паркет	м2	-	-	-	500

Динаміка виробництва товарів народного споживання у місті

Показники	Од. виміру	2000	2001	2002	2003
Хлібобулочні вироби	тонн	1127	1152,3	1311	1423
Кондитерські вироби	тонн	5	3,1	5,0	5,5
Ковбасні вироби	тонн	100	51,7	79,5	81,3
Продукція з незбираного молока	тонн	385	508	193	520
Масло	тонн	158	203	230	250

5.2. Споживання товарів та послуг

Виробництво товарів народного споживання у 2002 році в діючих цінах склало 30,7 млн.грн.

Зросло виробництво непродовольчих товарів. Суттєво вплинуло на ріст показників виробництво лаків, фарб, поліетиленової плівки.

У 2003 році збільшено виробництво товарів народного споживання підприємствами всіх категорій на 15 відсотків до попереднього року. Загальний обсяг роздрібного товарообороту підприємствами торгівлі всіх форм власності склав 10,6 млн. грн., що на 10,8 відсотків більше від показників попереднього року.

У місті функціонують 54 підприємства торгівлі, 9 кіосків, 19 підприємств громадського харчування та 3 ринки. Найбільшу питому вагу займають підприємства колективної форми власності.

Для активізації роботи на базі споживчої кооперації створюються госпрозрахункові підприємства. Крім того, здійснюється перепрофілювання магазинів в підприємства громадського харчування, здаються незадіяні приміщення в оренду. Основною проблемою споживчої кооперації залишається відсутність власних обігових коштів підприємств торгівлі.

Активно розвивається в місті система платних послуг населенню, яка представлена перукарнями, автозаправками, авторемонтними майстернями, майстернями пошиття та ремонту одягу і взуття, ритуальними послугами. Обсяг реалізації платних послуг населенню склав понад 6,5 млн. грн.

5.3. Комунальне господарство міста

У даний час в місті централізованим теплопостачанням забезпечуються багатоповерхові житлові будинки, частково малоповерхові житлові будинки, громадські будівлі та об'єкти промислово-виробничого призначення.

Джерелом централізованого теплопостачання служать квартальні групові та індивідуальні котельні. У місті нараховується 27 котелень загальною теплопродуктивністю 31,8 МВт. Централізованим теплопостачанням охоплено 32% існуючого житлового фонду.

Житлові будинки садибної забудови мають пічне опалення на газовому паливі або квартирне водяне від місцевих водонагрівачів.

Газопостачання Яворова природним газом здійснюється ОПС Наконечне-II, від якої прокладені газопроводи середнього тиску Ø325мм і Ø150 мм до ГРП. Від нього газопроводи середнього тиску прокладені до ГРП, котелень і промислових підприємств.

Яворів характеризується низькими темпами росту електроспоживання. Ведуче місце в електроспоживанні міста займає промисловість - 65%. Суміщене максимальне електронавантаження міста складає 4,3 мВт.

Сумарне питоме електроспоживання на 1 людину складає 1429 кВт.год., а питомі витрати електроенергії на потреби побуту і сфери обслуговування складають 500 кВт.год. Електропостачання міста здійснюється від електричної мережі Яворівського енергетичного вузла Західноукраїнської енергосистеми.

Водопостачання Яворова здійснюється з двох систем водопостачання: одна з них знаходиться у відомстві КЕЧ, друга у відомстві Яворівського підприємства водопровідної каналізаційного господарства.

Джерелом водопостачання КЕЧ і житлового району по вул. Івана Хрестителя служать підземні води розкриті на ділянці водозабірних споруд села Наконечне. Водовідбір з водозабору складає 3,2 тис. куб.м на добу і здійснюється шістьма свердловинами. З свердловин вода по водогону подається в резервуари чистої води, розташовані в районі вул. Івана Хрестителя.

Водопостачання міста від комунального водозабору здійснюють 7 підземних свердловин, які знаходяться в лісовому масиві селища Шкло. Потужність водозабору 5,0 тис. куб.м на добу.

Водопровідними мережами охоплено 45 % забудови міста. Приватний сектор отримує воду з водозабірних колонок.

5.4. Зв'язок

На сьогоднішній час зв'язок в місті забезпечує ВАТ “Укртелеком”, яким реконструйовано мережу автоматичних станцій зв'язку та Компаніями “Київ-Стар” і “УМС”, якими встановлено систему мобільного зв'язку.

Враховуючи роль зв'язку як важливої ланки виробничої інфраструктури в створенні умов для структурної перебудови економіки та її збалансованості розроблено пріоритетні проекти щодо розвитку зв'язку міста.

5.5. Бюджет міста

Загальна сума надходжень до бюджету міста Яворова у 2002 році склала 1941,2 тис.грн., в тому числі - місцеві податки і збори - 200 тис.грн. Загальнодержавні податки і збори, закріплені за місцевим бюджетом Яворова - 1495,6 тис.грн. і інші місцеві доходи - 445,6 тис.грн. (спеціальні фонди).

З доведених прогнозованих завдань виконання забезпечено по більшості податків і платежів.

Видатки місцевого бюджету складають: на заробітну плату органу самоврядування - 99,4 тис.грн., на благоустрій міста – 290,1 тис.грн. та на утримання соціально-культурних закладів – 627,8 тис.грн.

Видатки складають лише 60 відсотків від необхідних коштів.

ЧАСТИНА 2. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА ЯВОРОВА

1. СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

Стратегія сталого розвитку – сценарій цілей майбутнього, до якого прямує громада та завдяки якому завершиться трансформація сьогоднішньої ситуації на заплановану.

Стратегічне планування розвитку узгоджує співпрацю трьох секторів самоврядної громади – влади, підприємницьких структур та громадських організацій, дозволяє оптимально використати наявні територіальні ресурси, та спланувати підготовку не обхідних кадрів.

Стратегічне планування розвитку як на територіальному, так і на муніципальному рівнях є важливим і невід’ємним елементом стратегічного управління, яке поєднує науково-методичне забезпечення муніципального менеджменту та розвиненість форм участі громади в управлінських процесах.

Стратегічне планування розвитку громади – це робота групи, складеної із представників всіх верст громади над визначенням:

- майбутнього образу міста, яким його хоче бачити сама громада;
- стратегічних цілей, досягнення яких забезпечить майбутній образ міста;
- необхідних засобів та логічних заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей.

Стратегічне планування – це алгоритм системного управління реалізації стратегічного плану для створення якомога кращого майбутнього територіальної громади.

Стратегічне планування, як процес досягнення прийнятої місії, необхідний для:

- визначення основних стратегічних цілей, на які орієнтується громада;
- концентрації ресурсів на виконання поставлених завдань;
- ширшого залучення зовнішніх інвестиційних коштів;

- консолідації внутрішніх сил громади;
- забезпечення стійкого еколого-соціально-економічного розвитку громади;
- планомірної реалізації інноваційної та інвестиційної політики;
- ціле направленої підготовки кадрів для вирішення конкретних завдань.

Стратегія впорядковує оперативну й тактичну діяльність громади, а в подальшому служить основою для розробки бізнес планів, заявок на позики та гранти, спонсорську допомогу.

Головними перевагами стратегічного планування для громади є:

- зменшення невизначеностей у функціонуванні та розвитку;
- оцінка результативності дій з точки зору довготривалих цілей;
- доступ до дотаційних програм;
- згуртування мешканців міста.

Стратегічне планування надає громаді можливість реалістичніше передбачити майбутнє і планомірніше розподіляти в часі та в цільовому використанні ресурсний потенціал.

Основними принципами творення стратегії є:

- демократія й консенсус при прийнятті рішень;
- зацікавлення реальним перебігом процесу;
- творення робочих груп із представників різних верст громади;
- відкритий характер засідань та висвітлення роботи.

Створення Стратегічного плану розвитку допоможе громаді самостійно визначити бачення майбутнього свого міста, планомірно вирішувати важливі екологічні, соціальні та економічні питання розвитку, визначити необхідні засоби та провести логічні заходи, спрямовані на реалізацію поставлених завдань.

2. ПРОБЛЕМИ МІСТА ТА ШЛЯХИ ЇХ РОЗВ'ЯЗАННЯ (аналіз анкетування мешканців міста)

2.1. Основні проблеми міста

На основі обробки даних анкетування мешканців міста, які були присутні на початковій конференції, отримані наступні результати щодо проблем, які найбільше турбують городян.

Проблеми в економічній сфері, починаючи з найважливішої:

- Недостатній розвиток малого підприємництва
- Мала зайнятість населення
- Відсутність нових робочих місць
- Наявність підприємств із не завжди екологічно чистими технологіями
- Слабкий розвиток сфери послуг
- Неналежна конкурентна спроможність продукції власного виробництва
- Завеликі податки
- Відсутність програми розвитку підприємництва
- Мала платоспроможність
- Спад виробництва в легкій промисловості
- Недостатнє використання тісних економічних зв'язків із Польщею
- Невикористання переваг близькості до кордону
- Оптимізація оплати за комунальні послуги
- Занепад народного промислу
- Виїзд на роботу за межі країни
- Впорядкування базарів
- Поліпшення співпраці податкової адміністрації та правоохоронних органів

Проблеми в екологічній сфері починаючи з найважливішої:

- Проблеми, пов'язані з водопостачанням і каналізацією
- Очищення річки Шкло
- Відсутність утилізації сміття
- Недостатня чистота й благоустрій вулиць
- Екологічна безпека підприємств і екоконтроль
- Рудник піску + сміттєзвалище
- Штрафування за створення самовільних сміттєзвалищ
- Очистка міста від хімічного та органічного забруднення
- Недостатнє озеленення
- Погані дороги
- Виведення військових об'єктів з центру міста
- Екологічна ситуація загалом
- Винос підприємств із шкідливим виробництвом за межі міста
- Проблеми ДГХП "Сірка"
- Заборона спалювання сміття в межах міста
- Екологічне виховання в школах

Проблеми в суспільній сфері починаючи з найважливішої:

- Поганий стан охорони здоров'я та медичних закладів
- Проблеми в освіті, необхідність нової школи
- Мала активність населення в громадському житті (громадських організаціях)
- Слабий розвиток фізкультури й спорту
- Організація відпочинку для молоді та юнацтва
- Проблеми освітніх приміщень і спорт школи
- Незадовільний стан закладів культури
- Недостатнє фінансування освіти, медицини та культури

- Занепад народного мистецтва
- Мала комп'ютеризація шкіл
- Слабке наповнення бібліотек сучасними книжками
- Недотримання законодавства
- Байдужість і недовіра до влади

2.2. Шляхи розв'язання проблем міста

Основними шляхами розв'язання проблем Яворова мешканці міста вважають:

- в економічній сфері

- створення нових підприємств і, відповідно, нових та додаткових робочих місць;
- ширше залучення інвестицій, в тому числі і іноземних;
- активне використання можливостей Яворівської СЕЗ;
- підтримка власного виробника;
- сприяння розвитку малих та середніх підприємств;
- розробка програми підтримки місцевих товаровиробників;
- сприяння покращенню роботи промислових підприємств.

- в суспільній сфері

- залучення коштів бізнесменів для покращення благоустрою міста;
- збільшення видатків на покращення роботи медичних закладів міста;
- підвищення відповідальності посадових осіб;
- організація змістовного дозвілля молоді;
- виконання комунальними службами своїх функцій та залучення коштів для покращення їх роботи;

- розробка плану заходів щодо покращення естетичного вигляду центральної частини міста;
- організація рекреаційних зон на території міста;
- виділення в житлових кварталах територій під влаштування дитячих та ігрових майданчиків;
- облаштування банно-прального комбінату;
- відновлення роботи лазні;
- відновлення роботи майстерень із ремонту взуття та одягу;

- в екологічній сфері

- розробка програми екологічного розвитку міста;
- створення міської екологічної поліції;
- накладання штрафів за забруднення середовища;
- будівництво та облаштування території для побутових відходів;
- екологічна освіта громадян;
- зменшення викидів відходів промислових підприємств і населення у річку Шкло та очистка її русла;
- ліквідація стихійних сміттезвалищ, особливо у центрі міста;
- збір у дохід міста за стоянку транспорту в центральній частині;
- модернізація та реконструкція існуючих очисних споруд, добудова нових;
- облаштування міського сміттезвалища згідно санітарних норм та правил;
- розробка містобудівної програми й корегування генерального плану міста;
- недопущення спалювання залишків виробництва сільськогосподарської продукції, сухої трави, опалого листя, відходів промисловості та побутових відходів;
- проведення щорічного конкурсу „Кращий двір міста”;

- організація міських заходів з очищення територій від побутового сміття;
- створення міського гуртка „Юний еколог”;
- поновлення роботи фонду охорони навколишнього середовища;
- залучення спонсорських та інвестиційних коштів для природоохоронних цілей.

На думку мешканців Яворова, вміле, хоча б часткове, розв’язання проблем, дозволить їм через 10-15 років побачити своє місто:

- економічно розвинутим;
- екологічно захищеним, впорядкованим, охайним і привабливим;
- високого рівня життя й культури;
- архітектурно-історично збереженим;
- перлиною заходу України.

3. БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО МІСТА

Бачення майбутнього є тим, чого б ми хотіли досягнути, чи що б ми бажали створити та реалізація цього вимагає за звичай довшого часу. Бачення міста Яворова напрацьоване громадою у формі детальній та узагальненій:

- з гарними дорогами та тротуарами,
- озеленене,
- чисте та охайне,
- з продуманою архітектурою нового будівництва,
- екологічно чисте,
- каналізоване, з очисними спорудами, розвинутою інженерною та комунальною інфраструктурою,
- освітлене,
- невелике європейське містечко,
- відреставрована стара частина міста зі збереженими історичними пам'ятками,
- економічно розвинене,
- з розвинутим туризмом,
- із смітниками на вулицях,
- з суспільними туалетами,
- з ставом для купання,
- з облаштованими промисловими забудовами,
- з побудованим готелем,
- з переробкою сільгосппродукції,
- із збереженням традицій і обрядів,
- з людьми впевненими у майбутнє,
- з переробкою сміття,
- кожна сім'я з власним будинком,
- школа з басейном,
- без стихійних сміттєзвалищ.

БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО МІСТА

ЯВОРІВ

Європейське прикордонне місто високої
культури та рівня життя

МІСІЯ:

Яворів – невеличке, охайне, економічно
розвинене Європейське місто зі
збереженими традиціями та культурою,
приятне для мешканців та туристів, із
високим рівнем життя та сприятливим
навколишнім середовищем

4. АНАЛІЗ СИЛЬНИХ ТА СЛАБКИХ СТОРІН, ЗАГРОЗ ТА СПРИЯТЛИВИХ ФАКТОРІВ В РОЗВИТКУ ГРОМАДИ ЯВОРОВА (SWOT аналіз)

SWOT аналіз є надзвичайно важливим інструментом будови Стратегії. Він дозволяє проводити аналіз матеріально-технічних та культурно-історичних засобів міста в різних часових площинах і з різних перспектив. Даний аналіз може бути застосований як при діагнозі існуючого стану так і при творенні бачення майбутнього як інструмент що окреслює шанси і перешкоди на шляху реалізації поставленої мети.

4.1. Аналіз сильних сторін міста

Аналіз результатів проведеного аудиту сталого розвитку Яворова та можливостей більш повного використання територіальних ресурсів і потенціалу його мешканців зумовив необхідність визначення сильних сторін міста, які відрізняють його від інших територій країни та визначають можливі напрями здійснення сталого екологічного, економічного і соціального розвитку.

Сильні сторони міста:

- вигідне географічне розташування;
- близькість до кордону Євросоюзу;
- наявність високоосвідчених та професійних кадрів;
- близькість до Львова – інтелектуального та туристичного центру Східної Європи;
- вигідне транспортне сполучення;
- доступність питної води;
- газифікація міста;
- достатньо розвинута телекомунікаційна мережа;
- невелике, історичне місто;
- наявність архітектурно-історичних споруд;

- наявність потужних промислових підприємств (ТзОВ "Явіпарк", ТзОВ "Сніжка-Україна", ТзОВ "Древмарко", ВКП "Яворівнафтопродукт", ТзОВ "Ветлон", ТзОВ "Лис Освітлення" та інші);
- територіальне розміщення в Яворівській СЕЗ ;
- значна кількість приватних підприємств;
- глибокі національно-культурні традиції;
- відносна політична однорідність громадян;
- відсутність соціальних конфліктів;
- толерантність населення;
- партнерські відносини з містами Любачів та Ярослав (Польща);
- щорічне проведення свята Дня міста;
- відносно дешева робоча сила і нерухомість;
- наявність природних ресурсів у регіоні.

Місто має значні перспективи економічного і соціального розвитку, пов'язані із близькістю до Львова і державного кордону, чудовим транспортним сполученням, значною кількістю архітектурно-історичних об'єктів та рекреаційних зон, працелюбністю та високим рівнем культури його мешканців.

4.2. Аналіз слабких сторін Яворова

Аналіз слабких сторін дозволить сконцентрувати свою увагу на тому, що потрібно змінити на краще, а також оцінити можливість досягнення відчутних змін у найближчому часі за обмежені кошти.

Слабкі сторони міста:

- відсутність стратегічного плану розвитку громади;
- відсутність сучасного генерального плану;
- слабо розвинена технічна інфраструктура;

- відсутність сучасної очистки комунальних стоків;
- безробіття як результат загальносистемної кризи;
- кризовий стан багатьох підприємств міста;
- відтік працездатного населення за кордон;
- погіршення демографічної ситуації;
- недостатнє надходження коштів у міський бюджет;
- низька свідомість платників податків;
- низький рівень розвитку сфери послуг;
- низький рівень матеріально-технічної бази комунальних підприємств міста;
- недостатній рівень розвитку соціальної і інженерної інфраструктури;
- низькі умови комфорту проживання;
- недостатнє фінансування закладів культури, медицини, освіти, спорту;
- не ефективне використання земель;
- недостатність інвестицій в охорону природи;
- відсутність типового міського сміттєзвалища;
- забрудненість берегів річки Шкло та міських озер побутовими відходами та неочищеними стічними водами;
- незадовільний стан дорожнього покриття вулиць міста і тротуарів;
- недостатня мережа вуличного освітлення та телефонізації міста;
- недостатня кількість дитячих майданчиків у різних мікрорайонах міста;
- недостатній рівень розвитку індустрії відпочинку та розваг.

Як і в інших регіонах країни, так і в Яворові виходять на поверхню загальні проблеми нашого суспільства – безробіття, кризовий стан підприємств, недостатнє надходження коштів у

міський бюджет, низький рівень фінансування закладів культури, медицини, освіти, спорту та низькі умови комфорту проживання населення.

Але, у місті, також на перший план виходять проблеми з не належним станом доріг, забрудненості рекреаційних територій, відсутності полігону складування сміття, типового продовольчого ринку, належної роботи комунальних служб міста.

4.3. Аналіз можливостей розвитку громади Яворова

Враховуючи тенденції поступу нашого суспільства та безпосереднє межування з 2004 року з Європейським союзом пропонуються об'єктивні можливості, які сприятимуть розвиткові громади Яворова.

Можливості розвитку міста:

- участь у Європейських проектах розвитку та співробітництва прикордонних територій;
- створення пільгових умов для закордонних інвесторів;
- впровадження нових технологій;
- розвиток підприємницької діяльності і малого бізнесу – конкурентноздатної місцевої промисловості та сфери послуг;
- розвиток інфраструктури міжнародної траси;
- влаштування відпочинкових зон поблизу новостворюваного озера;
- Використання ландшафтно-рекреаційних переваг Розточчя;
- популяризація привабливості архітектурно-історичних об'єктів;
- розвиток сфери комунальних послуг;
- налагодження міжнародних економічних та культурних стосунків;
- створення та встановлення іміджу територіальної громади;
- організація міжнародних фестивалів;

- поновлення генерального плану міста;
- розвиток туризму.

Потенціал мешканців міста та результати практичної діяльності органів самоврядування дають підстави для розвитку економіки міста, покращення соціального забезпечення та стабільної екологічної рівноваги.

4.4. Аналіз загроз розвитку міста

Врахування зовнішніх і внутрішніх факторів, що загрожують реалізації сильних сторін громади та ще більшому посиленню слабких сторін розвитку міста допоможуть об'єктивно зважити потенціал економічно-соціального розвитку Яворова, оцінити реальність розробленої Стратегії.

Загрози розвитку міста:

- нестабільність політичної та економічної ситуації у країні;
- соціальна незахищеність населення;
- велика фінансова залежність від районного та обласного бюджетів;
- високий рівень безробіття;
- високий рівень міграції за межі міста;
- застаріла комунальна інфраструктура;
- низький рівень життя;
- бюрократія;
- відсутність належного нормативно-правового забезпечення;
- слабка співпраця між органами самоврядування міст і між містами та обласною адміністрацією;
- малий досвід і поінформованість у залученні зовнішніх закордонних фондів;

- складність у залученні фінансових ресурсів;
- запровадження візового режиму західними сусідами;
- недостатній розвиток інформаційної інфраструктури.

Складність та незначна ймовірність швидкого усунення загроз, вимагає від громади, ще більшої практичної діяльності у вирішенні проблем міста.

5. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЯВОРОВА

Ідею майбутнього розвитку окреслює головна мета, що виражає сутність раніше сформульованого бачення розвитку Яворова.

У даній стратегії приймається наступне визначення головної мети розвитку міста:

**Всесторонній та комплексний розвиток Яворова з
максимальним задовільненням потреб городян і справдження
очікувань гостей**

Поставлена мета відповідає на запитання:

Для чого ми це робимо?

До чого ми прямуємо?

Якої мети ми можемо досягнути якщо виконаємо стратегічні завдання?

Поставлена мета формулює в формі гасла бачення розвитку міста і ставить завдання місцевому самоврядуванню для створення сприятливих умов для розвитку у вибраному напрямку.

Визначення головної мети Стратегії дає нам відповідь на питання:

Який розвиток забезпечить для міста Яворова реалізацію головної мети?

Прийнята наступна стратегічна ціль:

СТАЛИЙ РОЗВИТОК МІСТА ЯВОРОВА

Складовими елементами стратегічної цілі є:

Охорона середовища

Чисте і здорове природне та культурне середовище.

Економіка

Динамічний розвиток економіки міста

Соціальна сфера

Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Реалізація поставленої мети забезпечить Яворову сталий суспільно-економічний розвиток згармонізований з середовищем в якому рівень діяльності людини не перевищує рівня самовідновлення навколишнього природного середовища

Аналіз проведеного аудиту міста, аналіз анкетування його мешканців та аналіз сильних і слабких сторін, загроз і можливостей розвитку громади показують, що подальший швидкий розвитку Яворова можливий при:

- створенні оптимального економічного середовища;
- сприянні розвитку малого і середнього бізнесу;
- створенні сприятливих умов для інвестиційної діяльності;
- участі у проектах розвитку та співробітництва прикордонних територій;
- створенні потужної інфраструктури міжнародної траси;
- створенні рекреаційних зон поблизу новостворюваного озера;

- відновленні та збереженні архітектурно-історичного середовища;
- впровадженні соціально спрямованих міських програм.

Оцінка потенціалу розвитку територіальної громади і практичної діяльності органів самоврядування показують, що найперспективнішими ресурсами для подальшого розвитку міста є розвиток малого та середнього підприємництва, рекреація і туризм.

Поставлені перед нами цілі відповідають на запитання:

Що ми повинні зробити щоб досягнути поставленої мети?

Приписані до цих цілей завдання реалістично відповідають на запитання:

Як це реалізувати?

Цілий цей логічний ланцюг складається з кількох рівнів від загально сформульованої мети через цілі до завдань.

5.1. Природне та культурне середовище (екологічна сфера)

Якість навколишнього природного середовища є базовим елементом однаково важливим як для рівня життя мешканців так і для галузей економіки. Для цього реалізація економічних завдань не може йти всупереч до завдань пов'язаних з природним середовищем і належних умов проживання та відпочинку городян.

На основі аудиту сталого розвитку визначено головні екологічні проблеми:

1. Проблеми, пов'язані з водопостачанням і каналізацією
2. Очищення річки Шкло
3. Відсутність вивезення та утилізації сміття
4. Недостатня чистота і благоустрій вулиць
5. Екологічна безпека підприємств і екологічний контроль
6. Штрафування за створення самовільних сміттєзвалищ
7. Очистка міста від хімічного та органічного забруднення
8. Недостатнє озеленення

9. Погані дороги
10. Виведення військових об'єктів із центру міста

**Після широкої дискусії над проблемами
визначено наступні цілі:**

1. Модернізація системи водопостачання та водовідведення
2. Поглиблена та чиста річка Шкло, чисті ставки та прилеглі території у межах міста
3. Впорядкування управління відходами
4. Постійний контроль над викидами та скидами підприємств та мешканців міста
5. Приведення доріг, мостів та тротуарів до належного рівня якості покриття та чистоти
6. Охорона та промоція ландшафтів та культурного спадку, збільшення зелених зон
7. Високий рівень екологічної освіти громади

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Чисте і здорове природне та культурне середовище

Ціль 1. Модернізація системи водопостачання та водовідведення

Освіта	Активізація громади	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення
Інформування громади про якість води Інформування громади про наслідки недосконалим управління водним господарством Інформування про законодавство та рішення, що стосуються водного господарства	Створення громадських комітетів для побудови водогонів та каналізації Пропаганда обліку та ошадливості у використанні води Громадський моніторинг якості поверхневих вод	Зменшення оплат за воду Використання дощових вод Використання штрафів за неочищені стоки	Будова нових водогонів, каналізації санітарної та дощової, побудова очисних споруд Побудова індивідуальних біологічних очисних споруд	Дотримання ухвал міськради з охорони водого середовища

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте і здорове природне та культурне середовище

Ціль 1. Модернізація системи водопостачання та водовідведення

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповіда-льний
1	2	3	4	5	7	8
1.1.	Освіта – діяльність інформаційна	<ul style="list-style-type: none">– збирання інформації про стан поверхневих та підземних вод– інформування громади про обов'язкові правила та закони в ділянці водного господарства– інформування громадян про сучасні технології у водно-каналізаційному господарстві– інформування про водоощадливі технології– інформування про можливості фінансування системи очищення стоків	Постійно	Зменшення використання води	Виробники водоощадних засобів, комунальні підприємства	Міськрада
1.2	Громадські програми	– ініціювання і підтримка громадських комітетів для	Постійно	Створення комітету в	Міжнародні фонди	Центр екологічної

					кожному не каналізованому у районі міста		освіті
1.3	Технічні засоби	побудови водогонів та каналізації –пропаганда обліку та ощадності у витрагах води –побудова сучасної санітарної та дощової каналізації –побудова індивідуальних очисних споруд –створення програми загальної та індивідуальної очистки стоків –побудова очистки дощової каналізації	Постійно	100% санітарних стоків підданих очищенню Підчищені дощові води	Міський та обласний бюджети	Міськрада	
1.4	Розбудова мережі водогонів	–створення громадських комітетів побудови сучасних водогонів –впровадження обліку води –впровадження водоощадних рішень –пропаганда програм громадського контролю за якістю води	до 2010 до 2010	100% користувачів з лічильниками Впровадження програми заощадження води на громадських об'єктах	Бюджет міста	Міськрада	
1.5	Розбудова мережі дощової каналізації	Актуалізація плану дощової каналізації	31.12.2004	Покращення якості вод		Міськрада	
1.6	Інформування громадян про санкції за	Інформація в локальних ЗМІ Організація системи	поетапно	Покращення стану вод	Міжнародні фонди	Міськрада	

	недотримання норм визначених для водно-каналізаційного господарства	контролю відділ з охорони природного навколишнього середовища	постійно			
1.7	Економічні важелі	<ul style="list-style-type: none"> –використання опадів у комунальному господарстві –накладення штрафів за неочищені стоки –застосування системи позик на будові підключень, індивідуальних і групових очисних споруд 	постійно	Зменшення відбору підземних вод 100% очищених стоків	Міжнародні фонди Bank Ochrony Środowiska	Міськрада
1.8	Правове регулювання	<ul style="list-style-type: none"> –актуалізація міської програми очистки стоків –контролювання під'єднань до санітарної каналізації –контроль за дотриманням законодавства 	постійно	100% будівель під'єднаних до існуючої вздовж вулиць санітарної каналізації		Міськрада MWiK

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Чисте і здорове природне та культурне середовище

Ціль 2. Поглиблена та чиста річка Шкло, чисті ставки та прилеглі території у межах міста

Освіта	Активізація громади	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення
Інформування громади про якість води у водоймах	Створення громадських комітетів охорони водойм	Використання штрафів за засмічення берегів Штрафування за скиди неочищених стоків у водойми	Облаштування відпочинкових зон на берегах річки та ставка	Дотримання ухвал міськради з охорони вод та підтримання чистоти на території міста
Інформування громади про наслідки засмічення берегів водойм	Громадський моніторинг санітарного стану берегів водойм Загальноміські толоки вздовж берегів		Поглиблення русла ріки в межах міста Встановлення смітників у найбільш відвідуваних місцях	

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте і здорове природне та культурне середовище

Ціль 2. Поглиблена та чиста річка Шкло, чисті ставки та прилеглі території у межах міста

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
2.1.	Освіта – діяльність інформаційна	–збір інформації про стан поверхневих вод –інформування громади про правила користування прибережними відпочинковими зонами – збір та поширення інформації про найбільших забруднювачів водойм	Постійно	Покращення якості води у водоймах Зменшення забруднення берегів	Міська рада	Міська рада
2.2.	Громадські програми	–ініціювання й підтримка громадських комітетів догляду за водоймами та берегами –пропаганда підтримки чистоти в зонах масового відпочинку	Постійно	Створення комітетів щодо кожного водного об'єкту	Міжнародні фонди	Центр екологічної освіти

2.3.	Технічні засоби	<ul style="list-style-type: none"> –облаштування відпочинкових зон на берегах водойм –поглиблення русла р. Шкло в межах міста –встановлення смітників в прибережних зонах –прибирання берегів від побутового сміття 	Постійно	Всі водні об'єкти впорядковані та придатні до громадського використання очищені дощові води	Міський та районний бюджети	Міськрада
2.4.	Інформування громадян про санкції за недотримання норм перебування у відпочинкових зонах та їх забруднення	<ul style="list-style-type: none"> –інформація в локальних ЗМІ –організація системи контролю відділ з охорони природного навколишнього середовища 	поступно постійно	Покращення стану вод та прибережних територій	Міський бюджет	Міськрада
2.5.	Економічні важелі	–накладення штрафів за стоки у міські водойми	постійно	Зменшення забруднення ставків та річок		Міськрада

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 3. Удосконалення управління відходами

Освіта	Активізація громади	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення
Інформація про постанови та правила в ділянці управління відходами	Впровадження селективного збору сміття	Диференціація в оплатах за відходи Аналіз коштів вивезення відходів	Створення та розбудова селекційної системи збору відходів Будівництво компостовні, сортувальні, станції ліквідації небезпечних відходів	Реалізація ухвали Міської ради про підтримання чистоти й порядку в місті
Поінформування громади про кошти витрачені на ліквідацію стихійних сміттєзвалищ	Створення центру екологічної освіти Екологічні конкурси Конкурси чистоти	Похвали, пільги та нагороди	Побудова полігону відходів	

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 3. Впорядкування управління відходами

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
3.1.	Освіта-інформування	<ul style="list-style-type: none"> -інформація про законодавчі норми в ділянці управління відходами -інформація про кошти витрачені на ліквідацію стихійних звалищ 	Раз на рік	<ul style="list-style-type: none"> Підвищення свідомості населення Усунення стихійних сміттєзвалищ Отримання вторсировини Зменшення кількості відходів 	Міськарада, екологічні фонди	Міськарада
3.2.	Організація та впровадження системи управління відходами безпечного як для мешканців так і для середовища	<ul style="list-style-type: none"> -впровадження постанов та ухвал про підтримання порядку та чистоти в місті та ухвали про відходи -впорядкування системи збору та складування відходів -максималізація повторного 	2004 ↓ 2020	<ul style="list-style-type: none"> Зменшення витрат Зменшення коштів вивозу і складування, продовження терміну експлуатації полігону відходів 	Міськарада, екологічні фонди	Міськарада

		використання відходів, утворених на території міста						
3.3.	Громадські програми	<ul style="list-style-type: none"> –організація селективного збору сміття –організація екологічних конкурсів 	Постійно	Зменшення забруднення середовища	Міськрада, комунальні підприємства	Міськрада		
3.4.	Селективний збір сміття	<ul style="list-style-type: none"> –реалізація програми селективного збору сміття у мешканців –екологічна освіта –ліквідація стихійних сміттєзвалищ і зменшення несанкціонованого вивозу 	Постійно	Збільшення мешканців залучених до селективного збору сміття		Міськрада		
3.5.	Економічні важелі	–диференціація в оплаті за відходи				Міськрада		
3.6.	Технічні заходи	<ul style="list-style-type: none"> –закупка контейнерів для селективного збору відходів –побудова компостовні, сортувальні та станції небезпечних відходів –побудова сучасного полігону відходів 	По мірі не-обхідності 2004-2008	Зменшення загроз пов'язаних з небезпечними відходами	Грантові програми, міськрада	Міськрада		
3.7.	Юридичне забезпечення	–реалізація ухвали про утримання чистоти й порядку в місті		Покращення стану чистоти міста		Міськрада		

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 4. Постійний контроль над викидами і скидами підприємств та мешканців міста

Освіта	Активізація громади	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення
Інформування громадськості про стан забруднення повітря, води та ґрунту	Презентації сучасних не шкідливих технологій та систем очистки	Зменшення стягнень за забруднення середовища	Побудова стаціонарних пунктів контролю за якістю повітря і води	Реалізація програми охорони природного навколишнього середовища
Інформування про можливі наслідки викликані такими забруднення повітря, води, ґрунту		Використання альтернативних технологій	Використання альтернативних технологій	
Інформування про найбільших забруднювачів міста та їх планах щодо зменшення забруднень		Нагороди за ліквідацію забруднень	Використання фільтрів та вловлювачів на об'єктах, що забруднюють довкілля	

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 4. Постійний контроль над викидами та скидами підприємств та мешканців міста

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
4.1.	Інформування громадськості про стан забруднення повітря, води та ґрунту	–інформування про можливі наслідки викликані забрудненням води, ґрунту та повітря –збір даних про найбільш небезпечні елементи та сполуки –інформування про найбільших забруднювачів міста та їх планах щодо зменшення забруднень –розробка та поширення інформаторів про забруднювачів та нові методи боротьби з цим –інформація про наслідки спалювання відходів	Постійно Постійно Постійно Постійно	Обмеження забруднення середовища Підвищення рівня поінформованості про стан довкілля Виявлення найбільших забруднювачів Підняття свідомості громади	Міська рада, екологічні фонди	Міська рада

	<p>4.2. Пропаганда використання нових нешкідливих технологій у виробництві</p>	<ul style="list-style-type: none"> -знаходження інформації про нові технології виробництва і доведення її до виробників та громади -створення фонду допомоги впровадження нешкідливих технологій 	<p>Постійно</p> <p>До 2005 року</p>	<p>Поінформування про існування нових технологій</p> <p>Допомога у впровадженні нововведень</p>	<p>Міськрада, екологічні фонди</p>	<p>Міськрада</p>
<p>4.3.</p>	<p>Економічні важелі</p>	<ul style="list-style-type: none"> -зменшення стягнень за забруднення середовища -використання альтернативних технологій -нагороди за ліквідацію забруднень -диференціація в оплаті за відходи 	<p>Постійно</p>	<p>Покращення довкілля</p> <p>Отримання додаткових прибутків за рахунок зменшення оплат за використання середовища та штрафів за його забруднення</p>		<p>Міськрада</p>
<p>4.4.</p>	<p>Технічні заходи</p>	<ul style="list-style-type: none"> -побудова стаціонарних пунктів контролю за якістю повітря і води -використання фільтрів та вловлювачів на об'єктах, що забруднюють довкілля 	<p>По мірі не обхідності</p> <p>2004-2008 роки</p>	<p>Зменшення загроз пов'язаних із небезпечними відходами</p>	<p>Грантові програми, міськрада</p>	<p>Міськрада</p>
<p>4.5.</p>	<p>Юридичне забезпечення</p>	<ul style="list-style-type: none"> -реалізація ухвали про чисте та безпечне довкілля 		<p>Покращення стану чистоти міста та здоров'я громадян</p>		<p>Міськрада</p>

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 5. Приведення доріг, мостів та тротуарів до належного рівня якості покриття та чистоти

Освіта	Активізація громади	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення
Інформування про існуючий стан міських доріг, опрацювання плану їх модернізації, розвитку та вчасного ремонту	Створення громадських комітетів побудови та реконструкції доріг	Пошук зовнішніх коштів Якісне використання цільових коштів Можливість отримання підтримки з Євросоюзу	Побудова доріг та тротуарів Модернізація існуючих доріг, тротуарів та мостів Побудова велосипедних доріжок	Прийняття ухвали міської ради із покращенню стану доріг у місті
Інформація про можливість реалізації завдання				

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 5. Приведення доріг, мостів і тротуарів до належного рівня якості покриття та чистоти

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
5.1.	Інформація про міську мережу доріг	–створення банку даних	До 2005 року	Повна інвентаризація доріг	Міськрада, екологічні фонди	Міськрада
5.2.	Інформація про інвестиційні плани побудови доріг у місті	–банк даних	До 2005 року	Повна інвентаризація доріг	Міськрада, екологічні фонди	Міськрада
5.3.	Спільна реалізація дорожніх інвестицій з підприємствами та управліннями доріг	–спільне приготування планів модернізації й побудови доріг	Постійно			Міськрада
5.4.	Реалізація дорожніх інвестицій	створення громадських комітетів побудови доріг	Постійно в розвитку	Збільшення доріг з твердим, покриттям	Грантові програми, міськрада	Міськрада
5.5.	Покращення стану експлуатації доріг	–дотримання правил користування дорогами різними видами транспорту	Постійно в розвитку	Продовжений термін між ремонтами		Міськрада
5.6.	Побудова велосипедних доріжок	реалізація інвестицій спільно із громадськими комітетами	Постійно в розвитку	Покращення стану здоров'я городян	Міськрада	Міськрада

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004 – 2015 роки

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 6. Охорона та промоція ландшафтів та культурного спадку, збільшення площі зелених зон

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Інформація про природні, ландшафтні і культурні цінності та кошти на їх утримання	Акції із впорядкування зелених зон, заліснення, створення насаджень	Покращення стану здоров'я громадян Застосування штрафів за знищення природних надбань	Визначення територій під нові зелені зони	Прийняття рішень в діяльності охорони природи, про створення нових зелених зон та парків, про охоронні території
Освіта в природному середовищі	Конкурси на найкраще подвір'я, квартал Покращення естетики оточення			

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 6. Охорона та промоція ландшафтів та культурного спадку, збільшення площі зелених зон

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відпові- дальний
1	2	3	4	5	7	8
6.1.	Інформація про культурні та природні цінності освіти в даному напрямку	–повна інвентаризація наявних культурних та природних цінностей міста	Регулярно	Збагачення міста культурними та природними цінностями	Міжнародні фонди, Бюджет міста	Міськрада
6.2.	Інформація про природні цінності й освіта в природному середовищі	–покращення природного середовища міста	Регулярно			Міськрада
6.3.	Охорона та реклама природних і культурних надбань	–опрацювання інвентаризації зелених територій та пам'яток природи, а також сфер культурного спадку під кутом їх цінностей і раціонального використання –організація конкурсів для шкіл на найгарніше		Повна інформація про наявні цінності Покращення естетичного вигляду міста Пропагування екологічного стилю життя міста	Міжнародні фонди, Бюджет міста	Міськрада

		довкілля –організація акцій висадки дерев в багатоперехових районах –організація конкурсу на найкращий передбудинковий квітник	Квітень, жовтень щороку Щороку		Міжнародні фонди Бюджет міста	
6.4.	Визначення сфер і об'єктів культурного та природного спадку і їх експонування		2004-2010 роки	Підтримання культурної індивідуальності міста	Бюджет міста	Міськрада
6.5.	Збільшення зелених об'єктів	–визначення територій під нові зелені зони –покращення існуючих природних об'єктів –організація екологічних та велосипедних стежок –організація дидактичних стежок	2004-2010 роки	Покращення самопочуття громади	Бюджет міста	Міськрада
6.6.	Господарське використання неживаних територій, висадка дерев та конкурси на покращення естетики довкілля	–піднесення свідомості й охорона оточуючого природного середовища	Постійно	Покращення стану зелених зон	Бюджет міста Міжнародні фонди	Міськрада
6.7.	Застосування покарань та штрафів за нищення зелени		Постійно	Зменшення руйнування зелених об'єктів		Міськрада

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004 – 2015 роки

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 7. Високий рівень екологічної освіти громади

Освіта	Активізація громади	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення
Інформація про потребу створення Центру екологічної освіти	Створення ініціативної групи для утворення Центру екологічної освіти	Пошук зовнішніх коштів на екологічну освіту	Підготовка приміщення для потреб Центру екологічної освіти	Підготовка та прийняття рішень із утворення Центру екологічної освіти
	Підвищення екологічної свідомості мешканців			
	Співпраця Центру екологічної освіти із громадою			

ЕКОЛОГІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Чисте й здорове природне та культурне середовище

Ціль: 7. Високий рівень екологічної освіти громади

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відпові- дальний
1	2	3	4	5	7	8
7.1.	Створення Центру екологічної освіти	<ul style="list-style-type: none">-створення ініціативної групи для створення Центру екологічної освіти-прийняття рішення міської ради про утворення ЦЕО-підготовка статуту та програми діяльності-пошук та підготовка приміщення для потреб Центру-підготовка проектних пропозицій до донорських ор-цій-підготовка програм екологічної просвіти-створення екологічної бібліотеки-навчання вчителів-тематичні семінари для молоді	31.06.2004 04.2005 09.2005 08.2005 регулярно	Підвищення свідомості громади Реалізація тематичних програм в ділянці водного господарства, управління відходами, управління зеленими територіями, підготовка до вимог Євросоюзу. Організація екологічних стежок	Міський бюджет, спонсори, донорські організації	Міськрада

5.2. Економічний розвиток міста (економічна сфера)

Економічний розвиток є необхідною умовою існування міста і дозволяє розвиватись як соціальній сфері, так і екологічній та культурній сфері. Проведений аналіз стану міста дозволив визначити наступні економічні проблеми:

1. Недостатній розвиток малого підприємництва
2. Мала зайнятість населення та відсутність нових робочих місць
3. Слабкий розвиток сфери послуг
4. Неналежна конкурентна спроможність продукції власного виробництва
5. Відсутність програми розвитку підприємництва
6. Спад виробництва в легкій промисловості
7. Недостатнє використання тісних економічних зв'язків із Польщею
8. Невикористання переваг близькості до кордону
9. Занепад народного промислу
10. Виїзд на роботу за межі країни

Після проведеної дискусії у рамках групи з економічних питань були визначені наступні стратегічні цілі в економічному розвитку міста:

1. Створення сприятливих умов для малого та середнього підприємництва
2. Створення системи сфери послуг у прикордонній зоні
3. Налагодження туристичної та відпочинкової індустрії біля новостворюваного озера
4. Відновлення народних промислів
5. Вдале використання переваг СЕЗ та заохочення інвесторів до розміщення підприємств на території міста
6. Промоція міста як прикордонного сервісно-відпочинкового центру

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 1. Створення сприятливих умов для малого та середнього підприємництва

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Надання доступу до інформації про нові економічні напрямки, процедурах створення та управління фірмами	Створення бізнес інкубаторів	Можливість отримання коштів на створення й початок роботи підприємства	Створення умов доступності приміщень та територій для новостворюваних підприємств	Ухвала міської ради про пільги для новостворюваних підприємств в межах компетенцій міста

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 1. Створення сприятливих умов для малого та середнього підприємництва

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
1.1	Приготування необхідних умов для створення і діяльності малих фірм Інформація що стосується можливості проведення діяльності на території міста	База даних необхідних для створення фірм	Постійно	Створення нових підприємств	Центр зайнятості, Кошти Євросоюзу	Міськрада
1.2	Створення бізнес інкубатора	Створення умов для винаймання приміщень для новостворених підприємств	31.12.2005	Створення 40 робочих місць	Центр зайнятості, міжнародні фонди	Міськрада

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 2. Створення системи сфери послуг у прикордонній зоні

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Надання доступу до інформації про нові сфери послуг які будуть необхідні в прикордонних з Євросоюзом територіях	Інформування про переваги для малих підприємств при роботі в малозатратній сфері послуг для туристів	Порівняно невеликі кошти започаткування бізнесу	Створення умов доступності приміщень та територій для сервісних підприємств поблизу міжнародної дороги	Ухвала міської ради про пільги по місцевих податках

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 2. Створення системи сфери послуг у прикордонній зоні

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
2.1	Приготування необхідних умов для створення і діяльності малих фірм Цільове виділення територій в зоні до міжнародної дороги для створення комплексу сфери послуг	База даних необхідних для створення фірм Затвердження на засідання міськради плану розвитку придорожніх територій	До 31.12.2004	Створення нових робочих місць	Центр зайнятості, Кошти Євросоюзу	Міськрада
2.2	Підготовка кваліфікованих працівників сфери послуг	Навчання безробітної молоді для роботи у сфері послуг на європейському рівні Стажування молодих працівників в відповідних установах в одній із країн Євросоюзу	31.12.2005	Залучення безробітних до підприємницької діяльності Кваліфіковані кадри	Центр зайнятості, міжнародні фонди	Міськрада

2.3	Заохочення створення спільних підприємств за умови використання нових технологій	Рекламування території, дешевої кваліфікованої робочої сили та перспективності даної діяльності в прикордонній зоні	До 2006	Переміщення дешевої сфери послуг з польської на українську територію	Центр зайнятості Міський бюджет	Міськрада
-----	--	---	---------	--	---------------------------------	-----------

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 3. Налагодження туристичної та відпочинкової індустрії біля новостворюваного озера

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Інформування громади про перспективи розвитку прилеглих до міста територій та можливостей які завдяки цьому відкриваються	Конкурсні програми на кращі пропозиції з використання берегової зони	Використання пільг СЕЗ	Побудова загальної технічної інфраструктури в рекреаційній зоні	Спільна ухвала органів місцевого самоврядування про створення рекреаційної зони та ведення в ній допустимої господарської діяльності

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 3. Налагодження туристичної та відпочинкової індустрії біля новостворюваного озера

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
3.1.	Інформування громадськості про перспективи розвитку рекреаційної зони на основі новостворюваного озера	Створення та поширення промоційних буклетів рекреаційної зони	До 31.12.2004	Поінформування підприємців про можливості нового напрямку економіки регіону	Місцевий бюджет, донорські організації	Міськрада
3.2.	Пошук великих інвесторів для побудови готельно-відпочинкових комплексів	Розміщення інформації у спеціалізованих ЗМІ	31.08.2004	Залучення великих інвесторів у рекреаційну індустрію регіону	Міжнародні фонди	Міськрада
3.3.	Узгодження та затвердження просторового плану	Отримання перспективного плану території Узгодження та	До 2005 року	Переміщення дешевої сфери послуг з польської на українську територію	Міжнародні фонди, міський бюджет	Міськрада

	господарювання рекреаційною територією	коректування плану зі всіма суб'єктами господарювання та самоврядування				
3.4.	Побудова готельно-відпочинкових комплексів з технічною інфраструктурою	Виділення територій Узгодження планів будівництва Запуск в експлуатацію	До 31.12.2004 До 31.12.2005 2008 рік	Створення нового напрямку зайнятості місцевого населення	Інвестори, місцеві підприємці, місцевий бюджет	Міськрада
3.5.	Створення умов для кемпінгової туристики	Визначення території, забезпечення комунальною інфраструктурою	Постійна робота	Створення умов для відпочинку незаможних туристів	Інвестори, місцеві підприємці, місцевий бюджет	Міськрада
3.6.	Інформація про існуючі туристичні та рекреаційні можливості	Друкування буклетів Календар подій	Постійно	Щомісячно по одному заходу	Міськрада, підприємці	Міськрада

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 4. Відновлення народних промислів

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Інформування про традиційні для регіону промисли	Проведення конкурсів на краще володіння традиційними промислами	Проведення міжнародних ярмарків народних промислів Надання місцевих пільг для осіб що працюють у цій ділянці	Надання приміщень для відновлення промислів та початкове забезпечення розхідними матеріалами	Прийняття ухвали про підтримку місцевих промислів

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 4. Відновлення народних промислів

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
4.1.	Створення бази даних про місцеві промисли та кращих фахівців	Опитування та анкетування населення Створення виставки виробів місцевих умільців	До 30.06.2004 До 2005	Оцінка потенціалу даного напрямку дрібного підприємництва	Місцевий бюджет, донорські організації	Міськрада
4.2.	Відтворення забутих промислів	Налагодження навчання місцевої молоді місцевими та іншими умільцями	До 2006 До 2007	Розвиток традиційних промислів та залучення туристів	міжнародні фонди	Міськрада
4.3.	Проведення щорічних міжнародних ярмарків традиційного виробництва	Прийняття рішення про проведення ярмарки міськрадою Узгодження термінів та умов участі	До 2004	Збільшення зацікавлення регіоном зі сторони туристів та надання можливості отримання прибутку народними умільцями	Міжнародні фонди, міський бюджет	Міськрада
4.4.	Видання буклету традиційних місцевих промислів	Збір інформації, конпоновка та друк буклету	До 31.12.2006	Промоція традицій регіону	Донорські організації, місцевий бюджет	Міськрада

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 5. Вдале використання переваг СЕЗ та заохочення інвесторів до розміщення підприємств на території міста

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Опрацювання детальних пропозицій під інвестиції	Усуспільнення інформації про пропозиції території під інвестиції	Географія інвестиційних пропозицій міста	Деталізована інформація про території під інвестиції	Прийняття ухвали про підтримку інвестиційної діяльності

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 5. Вдале використання переваг СЕЗ та заохочення інвесторів до розміщення підприємств на території міста

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
5.1.	Приготування пропозицій для зовнішніх інвесторів	Інформація про наявність <ul style="list-style-type: none">• об'єктів• територій• людського потенціалу• природних ресурсів	Постійно	Знаходження зовнішніх інвесторів	Місцевий бюджет	Міськрада
5.2.	Опрацювання детальної пропозиції по інвестиційних територіях	<ul style="list-style-type: none">– створення бази даних– призначення територій– інвентаризація об'єктів– правовий статус об'єктів	Постійна актуалізація	Повне використання територій	Міжнародні фонди, місцевий бюджет	Міськрада

		створення карти міста з огляду на: –вільні території –вільні об'єкти –наявність комунікацій	Постійна актуалізація			
5.3.	Презентація пропозицій під час виставок, торгів, візитів бізнес представників з інших країн та регіонів	Підготовка та актуалізація пропозицій на CD-ROM, буклети, інтернет Участь в виставках, торгах, конференціях	Постійно	Знаходження зовнішніх інвесторів	Міжнародні фонди, місцевий бюджет	Міськрада
5.4.	Співпраця з інституціями, що діють у напрямку розвитку підприємництва	Налагодження співпраці Спільна діяльність	Постійно	Поширення серед зацікавлених сторін інформації про переваги заснування бізнесу в Яворові	Міжнародні фонди міський бюджет	Міськрада

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 6. Промоція міста як прикордонного сервісно-відпочинкового центру

Освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правове регулювання
Анкетування населення про способи промоції міста	Участь різних середовищ і соціальних груп в промоції міста	Прихід інвесторів	Видавництва, інтернет, засоби передачі інформації	Прийняття ухвали щодо промоції міста

ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Динамічний розвиток економіки міста

Ціль: 6. Промоція міста як прикордонного сервісно-відпочинкового центру

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
6.1.	Промоція міста	Створення списку людей які б могли рекламувати місто на засадах позитивного лоббінгу Використання рекламних щитів при міжнародній дорозі для промоції міста Участь в заходах громадських організацій, направлених на промоцію регіону Видання електронного інформатора про місто на CD	Постійно Постійно Постійно до 2005 року	Розвиток міста Збільшення туристів та інвесторів	Місцевий бюджет	Міськрада
		Рекламування на різних носіях інформації	Постійно			

5.3. Суспільна сфера розвитку міста

З аналізу Аудиту сталого розвитку міста Яворова, анкет заповнених мешканцями міста та дискусій в групах були визначені проблеми, які найбільше хвилюють городян. Поряд з проблемою безробіття, яка напряду пов'язана з економічною ситуацією, були відзначені проблеми малої активності мешканців та відтоку молоді і кваліфікованих кадрів із міста. В тракці праці робочої групи над суспільними проблемами були визначені найважливіші:

- Поганий стан охорони здоров'я
- Проблеми в освіті, необхідність нових приміщень та спортшколи
- Мала активність населення в громадському житті (громадських організаціях)
- Слабий розвиток фізкультури й спорту
- Неналежна організація відпочинку для молоді та юнацтва
- Незадовільний стан закладів культури
- Занепад народного мистецтва
- Слабке наповнення бібліотек сучасними книжками
- Байдужість і недовіра до влади

Після проведеної дискусії в рамках групи із соціальних питань були визначені наступні стратегічні цілі в соціальному розвитку міста:

1. Організація охорони здоров'я на європейському рівні
2. Зменшення безробіття та зростання доходів мешканців міста
3. Створення сучасного міського спорткомплексу
4. Забезпечення європейського рівня освіти
5. Організація дозвілля молоді, відновлення гуртків
6. Підтримка та розвиток громадських організацій
7. Залучення до спорту якнайширшого міського загалу

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 1. Організація охорони здоров'я на європейському рівні

Інформація - освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення, компетенція
Доступна та зрозуміла інформація про медичні послуги	Промоція здорового способу життя	Збільшення видатків на охорону здоров'я		Ухвала міськради про розширення рамок співпраці з громадськими організаціями, передання їм права надання певних соціальних послуг
Покращення організації праці служби охорони здоров'я	Краща співпраця та ширше коло діяльності громадських організацій, християнських організацій типу Карітас	Раціональне використання фінансів Пошук коштів з інших джерел окрім бюджету		

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 1. Організація охорони здоров'я на європейському рівні

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
1.1.	Покращення організації праці служб охорони здоров'я	Зрозуміла та доступна інформація про медичні послуги	Постійно			Міськрада
1.2.	Інформування мешканців про послуги, які можна отримати в медичних закладах міста	Підготовка інформаційного листка Реалізація медичних послуг	Постійно	Профілактичні огляди	Міський бюджет	Міськрада
1.3.	Профілактика здоров'я в дітей та молоді	Підготовка програми профілактичних оглядів і контроль їх реалізації Налагодження співпраці з громадськими організаціями Червоний хрест, Карітас. Спільна організація акцій про-пагуючих здоровий спосіб життя	Постійно	Покращення стану здоров'я громади Активізація роботи громадських організацій	Бюджет міста, зовнішні гранти для громадських організацій	Міськрада, громадські організації

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя громадян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 2. Зменшення безробіття та зростання доходів мешканців міста

Інформація - освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення, компетенція
Ретельний аналіз видатків на боротьбу з безробіттям	Створення незалежних, громадських бірж праці	Збільшення податкових надходжень	Створення громадських організацій	Ухвали міськради:
Ретельний аналіз витрат на соціальну допомогу		Покращення матеріального стану	Створення центрів підприємництва	1. Створення покращених умов для інвесторів
Визначення причин та структури безробіття		Зменшення витрат на соціальні програми		2. Програми співпраці влади з громадськими організаціями
Інформація про очікуваний ринок праці		Пошук коштів на створення нових робочих місць		
Доступність інформації про пропоновану роботу		Ефективне використання бюджетних коштів на боротьбу з безробіттям		
Повна інформація про можливість користування різноманітними пільгами				

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 2. Зменшення безробіття та зростання доходів мешканців міста

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
2.1.	Аналіз зареєстрованого безробіття і порівняння з витратами на подолання наслідків безробіття	–визначення потреб –встановлення величини призначених коштів –визначення цільовісті використання	Кінець кварталу кожного року	Звіт		Міськрада
2.2.	Створення покращених умов для інвесторів	–визначення пільгових оплат за землю –тимчасові звільнення від податків –участь міста у витратах навколоінвестиційних потребах інвестора –створення інкубаторів підприємництва	В кожному конкретном у випадку	Зростання доходів Зріст інвестиційних вкладів Пробудження локальної активності	Міський бюджет, донорські організації	Міськрада

2.3	Реалізація програм співпраці міста з громадськими організаціями	<ul style="list-style-type: none"> – ідентифікація громадських організацій – підписання двосторонніх угод між міськрадою і громадською організацією – створення незалежних громадських бірж праці 	До кінця 2004 року Відповідно до потреб, можливостей та коштів	Нові місця праці	Бюджет міста, зовнішні гранти для громадських організацій, власні кошти	Міськрада, громадські організації
2.4	Діяльність міста в пошуку зовнішніх фінансових надходжень	<ul style="list-style-type: none"> – ідентифікація джерел фінансування – виконання формальних вимог – створення команд із виконання починань – промоція стратегії сталого розвитку міста 	До кінця 2004 року Постійно при сталому моніторингу	Збільшення бюджету міста Повна реалізація завдань	Міський бюджет	Міськрада, відділ промоції міста

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 3. Створення сучасного міського спорткомплексу

Інформація – освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення, компетенція
Інформування громади про можливість побудови спортивного комплексу	Проведення конкурсів та змагань на кращого спортсмена в різних вікових категоріях	Зменшення витрат на охорону здоров'я	Виділення території Побудова спорткомплексу	Видання ухвали міськради про надання пілг інвесторам у спортивну галузь

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 3. Створення сучасного міського спорткомплексу

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповіда-льний
1	2	3	4	5	7	8
3.1.	Визначення місця побудови спортивного комплексу та відведення території	– проведення консультацій з відділом землевпорядкування – винесення проекту рішення на розгляд міськради	До кінця 2004 року	Визначена та виділена територія під об'єкт	Міськрада	Міськрада
3.2.	Оголошення конкурсу на виготовлення проекту	– розміщення інформації про конкурс у ЗМІ, – визначення переможця	До червня 2005 До кінця 2005	Готовий до реалізації проект	Міський бюджет	Міськрада
3.3.	Пошук інвестора та підрядника	– ідентифікація джерел фінансування – виконання формальних вимог – створення команд із будівництва та громадських груп підтримки	До кінця 2006 року	Визначення джелел фінансування та підрядника	Бюджет міста, зовнішні гранти	Міськрада, громадські організації
3.4.	Побудова та прийняття в експлуатацію міського спорткомплексу	– будівельні роботи	До кінця 2008 року	Повна реалізація завдань	Міський бюджет	Міськрада,

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя громадян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 4. Забезпечення європейського рівня освіти

Інформація - освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення, компетенція
Пропаганда доброї освіти, як основи майбутньої професійної кар'єри	Проведення громадських освітніх програм Проведення програм міжнародних шкільних обмінів	Зменшення місцевих податків для спонсорів освіти Збільшення кількості випускників шкіл які продовжують навчання на безоплатній основі Збільшення робочих місць для вчителів	Побудова шкіл та додаткових приміщень Монтаж компютерних класів в школах та підключення до інтернету	Ухвали міськради про сприяння середній освіті в м. Яворові

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 4. Забезпечення європейського рівня освіти

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відпові- дальний
1	2	3	4	5	7	8
4.1.	Визначення потреб міста в приміщеннях для навчання в одну зміну	<ul style="list-style-type: none"> -Інвентаризація існуючих приміщень з метою обліку та визначення відповідності стандартам -Визначення потреб в навчальних приміщеннях -Визначення величини необхідних коштів 	До кінця 2004	Звіт		Міськрада
4.2.	Побудова необхідної кількості шкіл для навчання в одну зміну	<ul style="list-style-type: none"> -Пошук необхідних коштів -Створення громадських комітетів підтримки шкільного будівництва -Будівництво шкіл 	<p>До кінця 2005</p> <p>До кінця 2008 року</p>	Визначення джерел фінансування будівництва	Міський бюджет, донорські організації	Міськрада
4.3.	Забезпечення навчання необхідними приладами та комп'ютерною технікою	<ul style="list-style-type: none"> -Визначення потреб шкіл у дообладнанні -Встановлення в кожній школі комп'ютерного класу -Підготовка вчителів користування комп'ютерною технікою 	<p>Постійно</p> <p>Відповідн о до потреб</p>	Нові місця праці	Бюджет міста, зовнішні гранти для громадських організацій, власні кошти	Міськрада громадськ і організації

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя громадян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 5. Організація дозвілля молоді, відновлення гуртків

Інформація - освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правиче забезпечення, компетенція
Проведення програм залучення молоді до активного відпочинку Організація мистецьких фестивалів, конкурсів сучасного танцю Встановлення графіку використання Народного дому на замовлення гуртків	Організація тематичних вечорів – конкурсів, КВК Відновлення гурткових програм для школярів	Зменшення витрат на запобіжні заходи із попередження злочинності Нові робочі місця для керівників гуртків	Обладнання приміщення гуртків необхідними матеріалами та обладнанням	Ухвали міськради про сприяння організації дозвілля молоді в місті Яворові

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 5. Організація дозвілля молоді, відновлення гуртків

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідач
1	2	3	4	5	7	8
5.1.	Визначення потреб міста в гуртках, дискотеках та приміщеннях під них	<ul style="list-style-type: none"> -Інвентаризація існуючих приміщень з метою обліку та визначення відповідності стандартам -Визначення потреб в гуртках та дискотеках шляхом анкетування як молоді так і батьків -Визначення величини необхідних коштів 	<ul style="list-style-type: none"> До червня 2004 року До червня 2004 року До жовтня 2004 року 	Звіт	Міськрада	Міськрада
5.2.	Створення мистецьких та технічних гуртків	<ul style="list-style-type: none"> -Пошук кваліфікованих керівників гуртків та створення матеріальної бази для гуртків -Дообладнання місць для фестивалів та дискотек 	<ul style="list-style-type: none"> До вересня 2004 року До кінця 2004 року 	Визначення джерел фінансування будівництва	Міський бюджет, донорські організації	Міськрада
5.3.	Проведення загальноміських культурно-мистецьких заходів	<ul style="list-style-type: none"> -Проведення конкурсів міс Яворів -Проведення благодійних виставок-продажів виробів дитячих гуртків -Проведення конкурсів сучасного танцю 	<ul style="list-style-type: none"> Щорічно Щорічно 2 рази на рік 	Організація дозвілля молоді Допомога талановитій молоді	Бюджет міста, благодійні пожертви	Міська рада, громадські організації

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 6. Підтримка та розвиток громадських організацій

Інформація - освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення, компетенція
Інформування громади про діяльність громадських організацій міста та їх досягнення	Проведення конкурсів громадський діяч року у різних напрямках Проведення просвітніх програм для залучення ширшого кола мешканців міста до роботи в громадських організаціях	Передача повноважень із виконання певних соціальних завдань громадським організаціям	Друк інформаторів громадського життя міста Надання приміщень громадським організаціям на конкурсній основі	Ухвала міськради про сприяння розвитку громадських організацій в місті Яворові

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 6. Підтримка та розвиток громадських організацій

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відпові- дальний
1	2	3	4	5	7	8
6.1.	Підтримка громадського руху в м. Яворові	<ul style="list-style-type: none"> -Випуск інформатора громадського руху -Визначення приміщень, які можуть надаватись на пільговій основі громадським організаціям -Проведення конкурсу громадський діяч року та громадська організація року 	<p>Щоквар- тально</p> <p>Щорічно</p> <p>Щорічно</p>	Розвиток громад- ського руху в Яворові	Міський бюджет	Міськрада
6.2.	Проведення конкурсу соціальних проектів	<ul style="list-style-type: none"> -Оголошення про конкурс соціальних проектів для громадських організацій -Виділення бюджетного фінансування конкурсу -Моніторинг надання соціальних послуг городянам 	<p>До кінця 2004</p> <p>До кінця 2005 року</p> <p>Постійно</p>	Передача частини соціального навантаженн я на громадські організації	Міський бюджет, донорські організації	Міськрада
6.3.	Проведення ярмарки соціального партнерства	<ul style="list-style-type: none"> -Проведення виставок досягнень громадських організацій -Проведення ярмарок соціального партнерства 	<p>Щороку</p> <p>Щороку</p>	Налагоджен ня співпраці між владою і громадою	Бюджет міста, зовнішні гранти	Міськ рада, грама- дські організації

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Діяльність на 2004-2015 роки

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 7. Залучення до спорту якнайширшого міського загалу

Інформація - освіта	Громадські програми	Економічні важелі	Технічні засоби	Правниче забезпечення, компетенція
<p>–Створення систем моніторингу об'єктів фізичної культури та спорту</p> <p>–Розробка комплексної програми розвитку фізичної культури та спорту</p>	<p>–Сприяння створенню та становленню в місті спортивних клубів (волейбольного, футбольного, важкоатлетичного, туристичного)</p> <p>–Щорічне відзначення в номінаціях: „Кращий спортсмен”, „Кращий тренер”, „Меценат року в галузі спорту”</p>	<p>–Зменшення виплат по листках непрацездатності</p> <p>–Зменшення витрат на лікування городян</p>	<p>Підтримка спортивних об'єктів міста в придатному до використання стані</p> <p>Побудова спортивних майданчиків по мікрорайонах</p>	<p>Ухвали міськради про сприяння розвитку спорту та фізичної культури в м. Яворові</p>

СУСПІЛЬНА СФЕРА

Операційний план

Головна ціль: Високий стандарт життя городян, здорова, мудра та зінтегрована громада

Ціль: 7. Залучення до спорту якнайширшого міського загалу

№	Діяльність	Етап - Завдання	Термін	Очікувані результати	Джерела фінансування	Відповідальний
1	2	3	4	5	7	8
7.1.	Розробка програми розвитку фізичної культури та спорту в м. Яворові	<ul style="list-style-type: none">–Інвентаризація існуючої спортивної бази міста–Визначення потреб в побудові нових спортивних об'єктів в мікрорайонах–Розробка перспективного плану залучення городян до спорту	До кінця 2004	Звіт	Міський бюджет	Міськрада
7.2.	Громадські програми сприяння розвитку спорту	<ul style="list-style-type: none">–Проведення конкурсу на відзначення в номінаціях „Кращий спортсмен”, „Кращий тренер”, „Меценат року в галузі спорту”–Організація спортивних гуртків по різних вікових категоріях–Створення громадських комітетів підтримки масового спорту–Проведення міських спортивних змагань	Щороку До кінця 2004 року До 2005 року Щоквартально	Інформування громади про спортивні досягнення співгромадян Залучення до активного життя	Міський бюджет, донорські організації	Міськрада

<p>7.3. Розвиток матеріальної бази масового спорту</p>	<p>–Контроль та ремонт спортивних об'єктів –Побудова спортивних майданчиків по всіх мікрорайонах міста</p>	<p>Постійно Відповідно до потреб та коштів</p>	<p>Залучення городян до масового спорту</p>	<p>Бюджет міста, зовнішні гранти для громадських організацій, власні кошти</p>	<p>Міськ рада, громадські організації</p>
--	--	--	---	--	---

6. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЗАХОДІВ ІЗ РОЗВИТКУ МІСТА ТА ЇХ ФІНАНСУВАННЯ

Заходи програми	Виконавці	Термін виконання	Обсяги фінансування – тис. грн.		
			всього	ДБ	інших джерел
Житлове будівництво					
Капремонт житлового фонду	виконком	2004 - 2010	50 млн грн.	50 млн грн.	
Будівництво житлових будинків	виконком	2004 - 2010	50 млн грн.	50 млн грн.	
Будівництво доріг					
Капремонт доріг	виконком	2004 - 2010	5 млн. грн.	5 млн. грн.	
Будівництво доріг	виконком	2004 - 2010	10 млн. грн.	10 млн. грн.	
Освіта					
Будівництво початкової школи	райвно	2004	5 млн. грн.	5 млн. грн.	
Будівництво спортзалу СШ № 2	райвно	2004	0,5млн. грн.	0,5млн. грн.	
Охорона здоров`я					
Будівництво лікарні	райрада	2004 - 2010	10 млн. грн.	10 млн. грн.	
Завершення будівництва поліклініки	райрада	2004 - 2010	10 млн. грн.	10 млн. грн.	

Культура					
Капремонт Народного Дому і завершення його добудови	виконком	2004 - 2010	2 млн. грн.	2 млн. грн.	
Комунальне господарство					
Будівництво каналізації, очисних споруд	виконком	2004 - 2010	20 млн. грн.	20 млн. грн.	
Капітальний ремонт мереж водопостачання	виконком	2004 - 2010	5 млн. грн.	5 млн. грн.	
Будівництво водозабору в м. Яворові	виконком	2004 - 2010	5 млн. грн.	5 млн. грн.	

7. УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ СТРАТЕГІЇ

7.1. Інструменти реалізації

Процес реалізації є одним із найважливіших елементів, оскільки неефективне впровадження Стратегії може призвести до того, що програма сталого розвитку буде “мертвим документом”.

Реалізація Стратегії буде відбуватись відповідно до обов’язкових норм, правил, розпоряджень:

- правничо-адміністративних;
- економічних і ринкових;
- фінансових;
- з сфери організації управління і маркетингу;
- інформаційно-просвітницьких.

Система управління процесом реалізації проекту складається з:

- створення і вдосконалення інструментів реалізації програми;
- моніторингу;
- актуалізації програми.

Систему управління впровадження Стратегії можна покращити, застосовуючи зовнішній контроль, що збільшує шанси успішного досягнення цілей та завдань.

Прийнятними є наступні форми здійснення моніторингу стратегії сталого розвитку:

- нагляд над процесом реалізації Стратегії здійснюватиме Мер міста;
- громадський контроль за впровадженням стратегії здійснюватиме Рада міста і Рада місцевих лідерів;
- виконком міста два рази в рік у 2004-2005 рр. і один раз в наступні роки буде надавати міській раді звіт з досягнень в реалізації Стратегії;
- координацією дій у сфері реалізації стратегії буде здійснювати один з заступників міського голови;

- перед розробкою бюджету на наступний рік буде відбуватиметься зустріч групи, яка опрацьовувала Стратегію, з метою аналізування досягнень у її реалізації та внесення поправок, необхідність яких виникла в процесі реалізації Стратегії.

7.2. Моніторинг стратегії

Мер міста, міськвиконком, депутати міської ради повинні дбати, щоб статті Стратегії були прописані і в інших стратегічних документах міста (особливо це стосується прогнозування і стратегічного планування).

Робоча група один раз у рік має проводити, в рамках моніторингу стратегії, перегляд стратегічних цілей і завдань, а також досягнень і труднощів, що виникали в ході реалізації Стратегії., Елементом моніторингу є і показова система моніторингу Стратегії, яка визначає показники від яких залежить досягнення запланованих результатів, а також джерела отримання інформації.

Охорона навколишнього середовища
Стратегічна мета: чисте та здорове природне й культурне
середовище

Мета	Показники	Джерела інформації
<p>1. Впорядкування системи утилізації відходів</p>	<p>а. Кількість господарств, що мають дозвіл на утримання відходів</p> <p>б. Кількість відходів переданих на сміттєзвалище індивідуальними постачальниками</p> <p>в. Кількість відходів зібраних селективно</p> <p>г. Кількість і розміри ліквідованих “стихійних смітників”</p> <p>д. Кількість контрольованих господарств, що займаються утилізацією відходами:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наявність дозволів на утримання відходів – облік вироблених відходів – облік екологічних оплат за відходи – система отримання дозволів на надання послуг із утилізації відходів – кількість каналізаційних колекторів – кількість індивідуальних очисних споруд – кількість наявних умов на відбір каналізаційних стоків – кількість каналізаційних колекторів перевірених на непроникність 	<p>Комунальні служби міста, санстанція, органи правопорядку міста</p>

<p>2. Чиста вода</p>	<p>а. Кількість проданої питної води б. Кількість води, використаної підприємствами в. Показник забрудненості води г. Контроль за потраплянням стічних вод у поверхневі води д. Кількість виявлених і ліквідованих “диких стоків” є. Кількість збудованих очисних споруд ж. Кількість і розміри отриманих позикових сум на підключення колекторів</p>	<p>Водоканал, санстанція підприємства</p>
<p>3. Високий рівень екологічної освіти</p>	<p>а. Кількість публікацій з екологічної тематики в засобах масової інформації б. Кількість просвітницьких заходів в дошкільних закладах, школах в. Кількість проведених просвітницьких масових заходів г. Кількість осіб, що професійно займаються екологічною просвітою</p>	<p>Центр Екологічної Освіти, дошкільні заклади, школи</p>
<p>4. Охорона й популяризація ландшафтних надбань та культурної спадщини</p>	<p>а. Кількість місць і об'єктів, що знаходяться під охороною б. Кількість здійснених природних оцінок в. Кількість площ озеленених деревами (площа, кошти, кількість висаджених дерев, кущів) г. Кількість об'єктів культурної спадщини</p>	<p>Міськрада, управління благоустрою, громадські організації</p>

Економіка

Стратегічна мета: динамічний розвиток економіки міста

Мета	Показники	Джерела інформації
1. Створення малих та середніх підприємств у різних галузях економіки	–Кількість новоутворених фірм –Кількість нових робочих місць	Управа міста Управління праці
2. Створення сприятливих умов для інвестицій в місті	–Кількість м ² проданих і приватизованих територій	Управа міста
3. Детальне дослідження місцевих інвестиційних пропозицій	–Кількість наявних інвестиційних пропозицій –Процентний показник використання наявних пропозицій	Міськрада
4. Запровадження пільг і тимчасових звільнень від оподаткування для інвесторів	–Кількість підприємств, що користуються пільгами –Процентний показник пільг –Час дії пільг	Міськрада, податкова інспекція
5. Інтенсивна популяризація міста	–Кількість популяризаційних заходів регіонального та міжнародного рівня –Кількість відгуків на популяризаційні акції	Міськрада
6. Розвиток туризму	Кількість учасників туристичних акцій	Міськрада

Суспільна сфера

Стратегічна мета: безпечна, здорова, розвинута зінтегрована спільнота

Загальна мета	Показники	Джерело інформації
1. Зниження рівня безробіття до безпечного рівня, а також підвищення рівня доходів	–Безпечний загальнодержавний рівень безробіття 5%	Міськрада
2. покращення роботи служб охорони здоров'я	Оптимальне пристосування діяльності місцевих служб охорони здоров'я до потреб мешканців міста	Сімейні лікарі
3. Припинення процесу відтоку молоді з міста	–Кількість мешканців у віці до 35 років	УМВС Соціологічні дослідження

Технічна інфраструктура

Стратегічна мета: високий рівень життя мешканців міста

Мета	Показники	Джерело інформації
1. Дієва система водно-каналізаційного господарства	Рівень очищення води Кількість господарств підключених до каналізації Кількість створених місцевих очисних споруд	Водоканал, відділ комунального господарства, відділ охорони навколишнього середовища

7.3 Система актуалізації стратегії

Система актуалізації стратегії передбачає внесення змін до стратегічного документу. Зміни будуть запропоновані Робочими групами, розглянуті представниками громадськості і затверджені Міською радою Яворова.

Зовнішній аудит – може допомогти в об'єктивній актуалізації Стратегії шляхом надання рекомендацій щодо управління стратегією та бюджетом, залучення громадськості до управління стратегією. Допомога може використовуватися при пошуку джерел фінансування проектів, написанні пропозицій щодо дофінансування, підготовки та проведення тематичних навчань.

Громадськість міста буде інформуватись через засоби масової інформації про досягнення в роботі над реалізацією Стратегії сталого розвитку міста та про всі актуальні зміни в ній.

ЛІТЕРАТУРА

1. Виханкий О.С. Стратегическое управление. – М.: „Гардарика”, 1998.
2. Дробенко Г.О., Брусак Р..Л., Свірський Ю.І. Стратегічне планування розвитку територіальних громад. – Львів: в-во „СПОЛОМ”, 2001.
3. Охорона навколишнього природного середовища. Статистичний збірник. – Львів: Львівське обласне управління статистики, 2002.
4. Нудельман В., Санжаровський І. Розробка Стратегії розвитку територіальної громади: загальні засади методики. – Київ: Дата Банк Україна, 2002.
5. Пархоменко В, Прошко В, Мавко П. Стратегічне планування розвитку громади. Практичний посібник. – Львів: “СПОЛОМ”, 2002.
6. Сталий Розвиток суспільства: 25 запитань та відповідей. – Тлумачний посібник. – Київ: Поліграф експрес, 2001.
7. Статистичний щорічник. Частина 2. Райони та міста Львівської області. – Львів: Львівське обласне управління статистики, 2002.
8. Шершньова З.Є., Оборська С.В. Стратегічне управління: Навчальний посібник, – Київ: КНЕУ, 1999.
9. Strategia zrownowazonego rozwoju powiatu Bartoszyckiego na lata 2001-2015. – Bartoszyce: Zarzad I Rada Powiatu, 2000.
10. Strategia rozwoju miasta Cieszyna do roku 2015. – Cieszyn: Zarzad I Rada miasta, 2001.